National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 30 1974

B103/E/45/1

VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario P3E 4N3

No. 21 — Vol. LVIII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Keskiviikko, toukok. 22 p. — Wed., May 22, 1974

HIRVEÄ VERILÖYLY ISRAELISSA

20 opiskelijaa ja 3 sissiä kuoli kun Israelin asevoimat hyökkäsivät kouluun missä terroristeilla oli 90 panttivankia

Malot — Israelin asevoimat hyökkäsivät tänään (viime keskiviikkona) kouluun missä kolme arabisissiä piti vankina 90 koululaista, vaatien 20 arabisissin vapauttamista vankilasta. Asevoimien radio tiedoitti, että nämä arabisissit tapettiin, kerrottiin UPI:n uutistiedossa ja selitettiin: "Sotilaat avasivat kolme minuuttia kestäneen murhaavan tulen koulun yhdeltä puolelta ja sotilaat avasivat sitten ampumalla tien toiselle puolelle koulua. Joidenkin lasten sanottiin loukkaantuneen, mutta ei vakavasti.

Puolen minuutin kuluttua taistelu näytti päättyneeltä ja eräs silminnäkijä huusi: "Rakennus on armeijan käsissä — se on varma".

Hyökkäyksen tulos osoittautui kuitenkin pöyristyttävässä määräs sä aivan toisenlaiseksi, mitä aluksi ilmoitettiin: Välittömästi "operaation" päättymisen jälkeen ilmoitettiin että ammunnan yhteydessä kuoli 3 palestiinalaississiä ja 20 oppilasta. Loukkaantuneita oli 70!

Pääministeri Golda Meir uhkasi tunnepitoisen televisiopuheensa yhteydessä, että "Israel tekee kaiken voitavansa hakataksen pois kädet niiltä jotka aikovat vahingoittaa lapsia tai aikuisia kaupungeissa tai kylissä."

Aikaisempien kokemusten perusteella tätä pidettiin merkkinä siitä, että Israelin asevoimat järjestävät uuden "vasta-terrorihyökkäyksen" arabimaita vastaan.

Hän sanoi hallituksen aikoneen vapauttaa ko. arabivangit ja väittäneen, että palestiinalaississit eivät antaneet Israelille riittävästi aikaa vankien ja lasten vaihtoa varten.

Kansan demokraattinen liitto kielsi Beirutissa väitöksen että surmatuksi tulleet kolme sissiä aloittivat ammunnan.

Sissit, jotka nämä lapset panttivangeikseen sieppasivat, ja jotka tulivat ammunnassa surmatuiksi, olivat nuoria miehiä: 27-vuotias Ahmed Hassan, jota sanotaan veteraani sissitaistelijaksi Jordaniassa; 20-vuotias automekaanikko Ahmed Saleh Nayef, joka on syntynyt lähellä Jerusalemia ja Israelissa aiemmin vankina ollut 22-vuotias Aaziad Abdel Rahim.

Palestiinalaississit olivat vaatineet, että ko. vangit on vapautettava kello kuuteen mennessä illalla, minkä vastineeksi luvattiin koululaiset vapauttaa ilman vahinkoa.

Armeija aloitti hyökkäyksensä vajaan puoli tuntia ennen määräaikaa mihin mennessä vangit piti vapautettaman. Juuri vähää ennen hyökkäyksen alkua yksi sissistä tuli ikkunaan ja huusi megafonin avulla: "Kelloaika lähestyy kuutta. Osoittakaa armeliaisuutta lapsille. Muistakaa lapsianne."

Israelin asevoimien yleisesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti Mordechai Gur sanoi hyökkäyksen jälkeen: "Kaksi terroristia ammuttiin heti ja räjähdysaineet eivät

Jatkuu sivulla 6.

Canada "voittaa" USA:n inflaatiossa

Toisissa porvarimaissa tilanne on vieläkin pahempi; Intiaa arvosteltu; lähi-idässä jatkuu neuvonpito

Canadan inflaatiovauhti oli maaliskuussa loppuneen vuoden aikana nopeampi kuin Yhdysvaltain inflaatio, tiedoitti Taloudellinen yhteistyö- ja kehitysjärjestö (OECD) tiistaina Ottawassa, antaen siten sivustatukea torypuolueelle liberaaleja vastaan.

Liberaalit ovat väittäneet, että Yhdysvalloissa on pahempi inflaatio kuin Caandassa. Konservatiivit päin vastoin. Ja monet valitsijat sanovat, että jos koskaan niin tässä "pata kattilaa soimaa".

OECD:n tiistaisen tiedon mukaan Canadan inflaatiovauhti mainittuna aikana oli 10.4-prosenttinen ja Yhdysvaltain 10.2-prosenttinen. Yhdistyneessä kuningaskunnassa inflaatio eteni sinä aikana peräti 14.5 prosentin vauhdilla.

Saman laitoksen viimeisimpien tilastojen mukaan Japanin inflaatio oli 24-prosenttinen, Australian 13.2-prosenttinen, Italian 14.3-prosenttinen sekä Kreikan, Irlannin ja Portugalin inflaatio yli 30-prosenttinen.

Sosialistisissa maissa ei inflaatioa tunneta lainkaan!

GENEVESSA ARVOSTELTU INTIAN ATOMIRÄJÄYTYKSIÄ

Geneve. — Täällä istuvan aseistariisuntakonferenssin canadalaisedustaja W. H. Barton arvosteli tiistaina Intiaa siitä kun viimeksimainittu suoritti lauantaina maanalaisen atomivoimaräjäytyksen.

Mr. Barton sanoi tämän räjäytyksen "aiheuttaneen vakavan takaiskun tälle elimelle (aseistariisuntakonferenssille), jonka tarkoituksena on saada atomipommikokeet lopetetuksi ja ydinaseiden levenemisen (uusiin maihin [illegible]ksi).

"Canada ei näe mitään eroa ydin-räjäytysaineen kehittämisessä rauhanomaisiin tarkoituksiin ja siinä jos sitä kehitetään sotilaallisiin tarkoituksiin.

"Tältä pohjalta", sanoi mr. Barton, "Canadan hallitus suhtautuu Intian toimenpiteisiin erittäin huolestuneena."

Intian valtuuskunnan johtaja Brajesh Mishra esitti uudelleen maansa asenteen tästä ydinvoimaräjäytyksestä: "Intialla ei ole mitään aikomusta kehittyä ydinasevallaksi. Samalla kertaa Intia pitää kiinni oikeudesta energiavoiman kaikinpuolisesta kehittämisestä rauhanomaisiin tarkoituksiin."

Pakistanin atomivoimakomissionin puheenjohtaja Munir Khan arvosteli Intian toimenpidettä ja sanoi, että Pakistanin on ehkä seurattava Intian esimerkkiä ja suoritettava myös atomivoima-räjäytys.

New Delhista tulleitten uutistietojen mukaan Intian ja arabimaiden väliset suhteet ovat entisestä parantuneet. Erään arabidiplomaatin kerrotaan sanoneen: "Intia on "aina ylläpitänyt ystävällisiä suhteita arabimaihin. Minä uskon tilanteen tulevan nyt yhä paremmaksi."

ISRAEL KOROSTAA VAIKEUKSIA

Israelin tiedonantoministeri Shimon Peres sanoi tiistaina Tel Avivissa, että Syyrian ja Israelin asevoimien loittonemissopimuksen hyväksymisen tiellä on vielä useita kysymyksiä, mukaanlukien aselepolinjan sijainti, mistä ei ole vielä täysin sovittu.

USA:n ulkoministeri Henry Kissinger keskusteli tiistaina Syyrian presidentti Hafez Assadin kanssa. Hän on nyt toiminut 24 päivää lähi-idän tilanteen rauhoittamiseksi.

Ratkaistava on myös se, minkälaisen koostuman mukaiset YK:n joukot tulevat Syyrian ja Israelin aseleporajalle, miten "harvennetaan" Syyrian ja Israelin asevoimia tällä alueella ja miten suoritetaan sotavankien vaihto, on Tel Avivissa selitetty.

Mr. Kissinger lähtee kotimatkalle perjantaina. Mahdollista on, että sopimusta Syyrian ja Israelin asevoimien loittonemisesta toisistaan ei saada toimeksi ennen mr. Kissingerin kotiin lähtöä. Mr. Kissingerin erään avustajan sanotaan arvostelleen Israelin hallitusta siitä, että se nostattaa yhä uusia pulmakysymyksiä ja viivyttelee sopimuksen tekoa.

Moskovasta saatujen tietojen mukaan Neuvostoliiton ja Libyan edustajat (pääministeri Abdel Salam Jalloud) julkaisivat siellä käytyjen neuvottelujen päätyttyä yhteisen tiedotteen näiden maiden taloudellisesta yhteistoiminnasta.

Yksityiskohtia julkaisematta tässä tiedotteessa sanotaan, että Neuvostoliitto tulee rakentamaan Libyan rautatien petroleumin kuljetusta varten, auttamaan petroleumi-instituutin perustamista työvoiman kouluttamista varten ja avustamaan kastelulaitteiden rakentamista.

Tiedotteessa arvostellaan Israelin ja sen imperialististen taustavoimien vitkutuspolitiikkaa ja esitetään vaatimus, että Israelin täytyy palauttaa ehdoitta kaikki miehittämänsä arabialueet. Kahden maan edustajat lupaavat tukea palestiinalaispakolaisille oikeutetuissa vaatimuksissaan.

Kuusi SLA:n ruumista mutta joukossa ei ollut miss Hearst

Los Angeles. — Poliisit suorittivat sunnuntaina Los Angelesin etelä-keskiosassa uuden reittauksen SLA:n (Symbionese Liberation Army) oletettuun päämajaan vain tunnin kuluttua siitä kun SLA:n kuuden jäsenen pahoin palaneet ruumiit löydettiin lähiseudulla olevasta SLA:n toisesta päämajasta.

Poliisit eivät kuitenkaan löytäneet mitään merkkejä sunnuntaisen ratsian perusteella helmikuun 4 pnä kaapatusta Patricia Hearstista.

Aluksi luultiin, että Patricia Hearst oli kuuden surmansa saaneen SLA:n jäsenen joukossa mutta se osoittautui vääräksi tiedoksi. Poliisit etsivät nyt yhtä miestä ja tätä tyttöä, jonka uskotaan olevan aseistetun ja erittäin vaarallisen.

Kommunistit nimittävät yli 50 vaaliehdokasta

Kolmipäiväinen edustajakokous Torontossa; puolue on kasvanut ja "nuorentunut"

Canadan kommunistisen puolueen 22. kansallinen edustajakokous pidettiin pitkän viikonvaihteen aikana — lauantaina, sunnuntaina ja maanantaina — Torontossa. Kokoukselle esitettiin käsiteltäväksi puolueen kansallisen johtajan, William Kashtanin laaja ohjelmapuhe ja johtokunnan valmistama päätöslauselmaluonnos, muutosehdotuksia sääntöihin ja muut asiakirjat, joista on käyy etukäteen 3 kuukauden aikana yleinen "edustajakokouskeskustelu" kaikissa paikallisosastoissa, klubeissa ja muissa puolue-elimissä. Nämä asiakirjat hyväksyttiin suurimmalta osalta alkuperäisessä muodossaan ja toisissa tapauksissa eräitten muutosten ja lisäysten perusteella.

Kokouksen ensimmäinen istunto — lauantaiaamuna — oli avoin lehdistön ja television edustajille. Samoin oli kokouksen viimeinen istunto maanantaina. Väliaika oli tiivistä "työasiakeskustelua" edessä olevista tehtävistä ja niiden ratkaisumahdollisuuksista.

Johtuen tulevista liittovaaleista, vaalikysymys sai tässä edustajakokouksessa hyvin suurta huomiota osakseen. Puolue on jo nimittänyt 46 ehdokasta heinäkuun 8 pn vaaleihin ja aikoo nimittää kymmenkunta ehdokasta vielä edellä mainittujen lisäksi siis kaikkiaan yli 50 ehdokasta.

Puolueen keskeisenä vaalitunnuksena on: "Äänestäkää kommunisteja, valitkaa voimakas edistysmielisten ryhmä." Tämä tarkoittaa, niin selitettiin, että kommunistit tulevat työskentelemään ennen kaikkea omien ehdokkaittensa hyväksi ja samalla niin, että edistysmielisten — tarkoittaa ennen kaikkea NDP:n — edustus voimistuisi numerollisesti ja että tähän edistysmielisten blokkiin tulisi myös ryhmä kommunisteja.

Kokouksessa oli henkilökohtaiset veljesedustajat Yhdysvaltain ja Italian kommunistisista puolueista. Lisäksi oli saatu lähes 40 kirjeellistä onnentoivotussanomaa, mukaanlukien Neuvostoliiton, Kuuban, Portugalin ja Suomen kommunististen puolueiden tervehdykset.

Kokouksessa valittiin uudistettujen sääntöjen puitteissa uusi kansallinen johtokunta, minkä tehtävänä on sääntöjen mukaan valita kansallinen pääsihteeri ja muut toimitsijat.

Noin kaksi tuntia kestäneen ohjelmapuheensa yhteydessä puoluejohtaja Kashtan, joka tulee ehdokkaaksi Trinity-vaalipiiriin, Torontossa, käsitteli selväpiirteiseen ja mielenkiintoiseen tapaansa kansainvälistä ja kansallista tilannetta, sekä puolueen ja puoluelehdistön rakentamisongelmia.

Vaikka edustajakokouksen varsinaiset "työistunnot" olivat suljettuja tilaisuuksia sikäli, ettei sinne oltu kutsuttu lehdistön, television ja radion edustajia, niin tilaisuudessa oli kuitenkin varsinaisten edustajien lisäksi työväenliikkeen eri osien "tarkkailijoita" mukaanlukien näiden rivien kirjoittaja Sudburysta.

Erikoisen silmäänpistävä seikka tässä kokouksessa oli edustajiston suuri "nuorentuminen" edelliseen tilaisuuteen verraten. Luulisi, että edustajat vanhene-

Jatkuu sivulla 6.

Israel jatkoi virallista terroria siviilejä vastaan

Sen ilmavoimat pommittivat pakolaisleirejä ja muita siviilikohteita Libanonissa

Israelin hallitus jatkoi virallista kosto-terroripolitiikkaansa lähettämällä torstaina Maalolin kauhean yksityisterroritapauksen johdosta ilmavoimiensa koneet pommittamaan palestiinalaispakolaisten leirejä ja muita siviilikohteita Libanonissa. Libanonin hallitus on vedonnut Israelin pommituksesta YK:n turvallisuusneuvostoon.

Libanonin television antamien tietojen mukaan Israelin kostopommituksessa kuoli 27 ihmistä, haavoittui 138 ja 20 muuta ihmistä on kateissa.

Israelin yleisesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti Mordechak Gur vahvisti sanomalehdistön haastattelutilaisuudessa, että nämä pommitukset siviilikohteita vastaan Libanonissa järjestettiin kostoksi siitä kun palestiinalaisterroristit aiheuttivat keskiviikkona Maalotissa 20 koululaisen kuoleman.

Palestiinalaiset sissijohtajat julistivat Beirutissa, että Israelin ilmahyökkäykset aiheuttavat "voimakkaita vastatoimenpiteitä". Palestiinalaiset sanovat Israelin koneitten pommittaneen kouluja ja sairaaloita, saaden niihin täysosumia. Israelin sanotaan pommittaneen kuutta pakolaiskämpikköä aiheuttaen paljon menetyksiä siviilien keskuudessa.

Egyptin pääkaupungissa, Kairossa varoitettiin, että Israelin hyökkäyspolitiikka voi johtaa sodan puhkeamiseen uudelleen lähi-idässä.

Kolmekymmentä Israelin lentokonetta pommitti ja tulitti torstaina neljää palestiinalaispakolaisten leiriä ja kolmea rajaseudun kylää Libanonissa. Sen jälkeen kahdeksan muuta israelilaiskonetta pommitti iltahämärissä erästä pakolaisleiriä lähellä Israelin rajaa, tiedoitti Libanonin puolustusministeriö.

Myöhemmin saatujen tietojen mukaan Israelin ilmavoimien amerikkalaiset F-4 Phantom suihkukoneet jatkoivat vielä perjantaina Libanonin alueiden pommitusta ja tulitusta.

Eräs palestiinalainen — hän sanoi nimekseen Sakah — kehoitti kirjeenvaihtajia pyytämään (Henry) Kissingeria tulemaan katsomaan, mitä "israelilaiset ovat tehneet yhdysvaltalaisilla Phantom-koneilla".

"Ennen me vihasimme paholaista ensiksi, sitten Israelia ja sen jälkeen Yhdysvaltoja. Nyt me vihaamme amerikkalaisia ensiksi", hän selitti.

Kaikista terroriteoista huolimatta USA:n ulkoministeri Henry Kissinger jatkoi perjantaina edelleen neuvotteluja, kulkien lentoteitse edestakaisin Jerusalemin ja Damaskuksen välillä, yrittäen päästä sopimukseen Syyrian ja Israelin joukkojen toisistaan loittonemiseksi.

Mr. Kissinger, joka tuomitsi sekä palestiinalaississien että Israelin ilmavoimien terroriteot, selitti puolestaan, että edistystä on tapahtunut neuvotteluissa, mutta ei riittävästi sopimukseen pääsemiseksi joukkojen loittonemisesta.

Jerusalemista perjantaiaamuna saatujen tietojen mukaan Israel on ehdottanut rauhanneuvottelujen keskeyttämistä kymmenen päivän ajaksi.

Israel hyväksyi välirauhaehdotuksen

Jerusalem. — USAn ulkoministeri Henry Kissinger pääsi lähemmäksi Syyrian ja Israelin joukkojen etääntymissopimusta sunnuntaina, kun Israelin hallitus sanoi hyväksyvänsä Yhdysvaltain kompromissiehdotuksen.

Israelin puhemies Shimon Peres antoi lausunnon, että Israel ja Syyria voivat hyväksyä ko. ehdotuksen mr. Kissingerin keskusteltua sunnuntaina kolmisen tuntia Israelin hallituksen edustajain kanssa.

Läpimurto neuvotteluissa tapahtui Damaskuksessa jo lauantaina Syyrian hyväksyttyä pääpiirteissään esitetyt ehdotukset. Sopimuksen yksityiskohdista on vielä jatkettava keskustelua ja mr. Kissinger kulkee tässä mielessä lentoteitse Damaskuksesta Jerusalemiin ja päinvastoin kunnes sopimukseen päästään.

Lauantainen dramaattinen kehitys, mikä tapahtui mr. Kissingerin keskusteltaessa Syyrian presidentin Hafez Assadin kanssa johti siihen, ettei mr. Kissinger palannutkaan takaisin Washingtoniin, kuten hän aikoi tehdä, jos sopimukseen ei tässä neuvotteluvaiheessa olisi päästy.

Tärkeimpänä Israelin ja Syyrian välisenä kiistakysymyksenä lauantaihin asti oli rajalinja sen jälkeen kun Israel suorittaa ensimmäisen pois vetäytymisen miehittämältään Syyrian alueelta. Maantieteellisesti kiistan sanotaan olleen vain noin mailin levyisestä alueesta.

Eräitten yksityiskohtien ratkaisun lisäksi Israelin hallitus haluaa Yhdysvalloilta vissejä takeita, esim: puolueettomien tiedustelulentojen suorittamista ja lujaa varmuutta siitä, että USA käyttää veto-oikeuttaan estääkseen YK:n joukkojen purkamisen ko. alueolla.

Oikeistolle niukka vaalivoitto Ranskassa

Vajaan prosentin enemmistömäärä ratkaisi presidenttivaalin oikeistolaisten hyväksi

Oikeistovoimat saivat viime sunnuntaina jatkovaaleissa vain "partaveitsen terän" vahvuisen enemmistön perusteella valituksi oman ehdokkaansa, finanssiministeri Valery Giscard d'Estaingin Ranskan uudeksi presidentiksi. Pariisista maanantaina saatujen tietojen mukaan oikeiston ehdokas sai 50.7 prosenttia annetuista äänistä ja hänen vastustajansa, yhtynyttä vasemmistoa edustanut sosialistijohtaja Francois Mitterrand 49.3 prosenttia kaikista äänistä.

Punakauhun lietsonta ja peloittelu vei vissiä osaa oikeiston vaalikampanjassa. Vasemmiston mahdollinen vaalivoitto leimattiin "kommunismin voitoksi", mikä aiheuttaa muka lakkoja ja levotonta liikehdintää kautta maan. Toisaalta vihjailtiin, että jos vasemmisto vaaleissa voittaa, niin sitä voi seurata oikeiston vallankaappaus jne.

Miten tällainen peloittelu vaalitulokseen vaikutti tai oli vaikuttamatta, siitä ei ole tietoa.

Toisaalta presidentiksi valittu Giscard sanoi heti äänien laskun jälkeen, että yhtyneen "vasemmiston täytyy voida viedä Ranskassa poliittista roolia nyt ja tulevaisuudessa".

Ranskan kommunistisen puolueen johtaja Georges Marchais sanoi rauhalliseen tapaansa kannattajilleen: "Hyväksykää vaalitulos rauhallisesti. Minä neuvon (ystäviä) pidättymään huonosti ajoitetuista mielenosoituksista. Työläiset ovat huomenna katkeroituneita tehtaissa.

"Mutta tämä oli menestystä meille. Poliittisen oikeiston tulevaisuus on takanapäin; vasemmiston poliittinen tulevaisuus on edessäpäin."

Presidentiksi valittu mr Giscard sanoi televisiopuheensa yhteydessä valitsijain osoittaneen, että he haluavat taloudellisia, sosiaalisia ja poliittisia muutoksia.

Jatkuu sivulla 6.

VIIME TIEDOT

Kampanja heinäkuun 8 pn vaaleja silmälläpitäen sai pitkän viikonvaihteen aikana melkoista lisävauhtia. Pääministeri Pierre Trudeau nimitettiin vastaehdokasta asettamatta liberaalipuolueen ehdokkaaksi Montrealissa. Mr. Trudeau lupaili kuulijoilleen iloa, vaalivoiton ja melko hyvän asunto-ohjelman. Konservatiivipuolueen johtaja Robert Stanfield jatkoi vaalikoneistonsa öljyämistä Etelä-Ontariossa. NDP:n johtaja David Lewis puhui puolueensa maatalousohjelmasta Reginassa. Kommunistinen puolue tiedoitti, että sen kansallinen johtaja William Kashtan tulee ehdokkaaksi Trinity vaalipiiriin, Torontossa.

Bangkok. — Thaimaan siviilihallitus erosi tiistaina, kahdeksan kuukauden kuluttua siitä kun sotilasjuntta kukistui opiskelijain mielenosoituksiin. Hallituksen eron johdosta on julistettu sotilaallinen valmeustila voimaan kautta maan. Pääministeri Sanya Thammasakin ja hänen 28-henkisen ministeriönsä eron ei uskota aiheuttavan suurempaa poliittisen suunnan muutosta maassa.

Lissabon. — Portugalin vasemmistovoimat, erikoisesti kommunistisen puolueen johtaja, salkuton ministeri Alvaro Cunhal ja sosialistipuolueen johtaja, ulkoministeri Mario Soares, ovat arvostelleet junttaa siitä, kun entiselle fasistipääministerille Marcello Caetanolle ja entiselle presidentille Americo Thomazille annettiin tilaisuus lähteä maanpakolaisuuteen Brasiliaan.

Washington. — Presidentti Richard Nixon on käyttänyt yleisiä varoja $382,474.07 puolustaessaan itseään Watergate-skandaalista nousseita syytöksiä vastaan, tiedoittaa USA:n yleinen tilintarkastusvirasto. Samojen lähteiden mukaan lähes toinen puoli mainitusta summasta on heinäkuusta 1971 alkaen mennyt Watergate-asiaa käsitelleille lakimiehille ja muille toimitsijoille.

CHILEN JUNTAN PÄÄMIES EI-HALUTTU HENKILÖ

Buenos Aires. — Buenos Airesin valtuusto hyväksyi viime keskiviikkona päätöslauselman, missä julistetaan, että Chilen sotilasjuntan päämies, kenraali Augusto Pinochet on "ei-haluttu persoona".

Paraguaysta kotiutumassa oleva kenraali Pinochetin piti torstaina tavata kaupungin rajojen ulkopuolella presidentti Juan Peronin.

Kaupungin valtuusto hyväksyi erään peronilaisvaltuusmiehen ehdotuksesta päätöslauselman sanoen, että "kenraali Pinochet julistetaan "ei-halutuksi persoonaksi kaupungin rajojen sisäpuolella".

"Mies joka kantaa hartioillaan taakkaa murhista, rääkkäyksistä ja tuhansien chileläistoverien katoamisesta, mies joka johtaa sotilasjunttaa, mikä yrittää voimakeinoin taivuttaa ystävällistä kansaa, ei voi olla huomaamattomana.

"Väestömme puolesta me kuulemme niitä chileläisiä, jotka vielä taistelevat oikeuksien palauttamisen puolesta. Me olemme teidän (chileläisten) puolella ja me tulemme antamaan todisteita solidaarisuutemme jatkumisesta."

Päätöslauselman hyväksymistä vastustivat vain konservatiiviset valtuusmiehet.

PORTUGALISSA UUSI HALLITUS

Keskiviikkoiltana julkaistiin Portugalin uuden, väliaikaisen hallituksen ministeriluettelo.

Pääministeriksi tuli keskustasta oikealla oleva Adelino de Palma Carlos. Ulkoministeriksi huhtikuun 25 pn vallankaappauksen jälkeen maanpakolaisuudesta kotiin palannut sosialistipuolueen johtaja Mario Soares.

Kolmetoista vuotta maanpakolaisena ollut kommunistisen puolueen johtaja Alvaro Cunal nimitettiin salkuttomaksi ministeriksi; oikeusministeriksi nimitettiin Francisco Salgado Zenha, sosialisti ja tiedonantoministeriksi toinen sosialisti, Paul Rego, puolueensa lehden Le Republicanin johtaja.

Tiedon uuden hallituksen muodostamisesta antoi juntan johtajan asemasta Portugalin presidentiksi nimitetty kenraali Antonio de Spinola.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Editor: W. EKLUND — Established Nov. 6, 1917 — Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75, 3 kk. $3.25
USA:n 1 vk. $12.00, 6 kk. $6.25
Suomeen: 1 vk. $12.50, 6 kk. $6.75

Italian kansan voitosta

Italian kansa on puhunut, ja näyttänyt oikeistolle "missä kaappi seisoo".

Viikko sitten sunnuntaina ja maanantaina avioerolaista suoritetusta kansanäänestyksestä puhutaan kuitenkin vielä kauan aikaa Italiassa ja myös maan rajojen ulkopuolella.

Todettakoon, että "monopoliasemassa" oleva Italian Roomalaiskatolisen kirkon hierarkia, mikä yhdisti saumattomasti "hengellisen työnsä" maalliseen oikeistoon, esitti seuraavana päivänä "vallittelunsa" siitä, kun Italian kansa esiintyi tottelemattomasti taantumusta kohtaan ja äänesti ylivoimaisesti (59.1 pros. — 40.9 pros.) avioerolain voimassapitämisen puolesta. Kirkon johto tunnusti kuitenkin tavallaan, ettei avioerolaki ole perkeleestä, vaan kansasta, koska se lupasi "asianmukaista kunnioitusta" kansan äänestyspäätökselle. Paavi ei kuitenkaan ole yhtä joustava koskapa hän esiintyy "erehtymättömänä" näissä maallisissakin asioissa.

Uutistietojen mukaan hän oli antanut nuhteita sille suhteellisen pienelle pappisryhmälle, joka linjoittui tässä asiassa kansan puolelle. Paavi ilmaisi "hämmästyneisyytensä ja kipunsa" siitä kun italialaiset äänestivät 3—2 avioerolain puolesta.

Jos tämä asennoituminen aiheuttaa seurakuntien rivien harvenemista niin kirkon prelaatit eivät voi syyttää ketään muita kuin itseään, eli sitä, että he ovat itse polttaneet siltoja kirkon ja kansanjoukkojen väliltä.

* * *

Kovimman takaiskun tässä kansanäänestyksessä sai kuitenkin itse "mestari", näissä maallisissa asioissa kaikkivaltiaasta ensimmäisenä persoonana itseään pitävä "pikku-Napoleoniksi" sanottu Kristillisdemokraattisen puolueen johtajasuuruus, Amintore Fanfani. Tämän mestarin ja hänen avustajiensa tarkoitus oli antaa "tunnekysymyksen" pohjalla murskaava isku Italian vasemmistovoimille yleensä ja erikoisesti Italian toiseksi suurimmalle poliittiselle voimalle, kommunistiselle puolueelle. Oikeiston toimesta — Kristillisdemokraattinen puolue, uusfasistinen puolue ja katolinen kirkko — kerättiin 1.3 miljoonaa allekirjoitusta vaatimukseen, että avioerolaki on alistettava kansanäänestyksen ratkaistavaksi. Tarkoituksena oli kuitenkin oikeiston poliittisen aseman kohentaminen ja vasemmistovoimien nujertaminen. Erikoisen voimakkaasti hyökättiin työväen poliittisia puolueita, varsinkin kommunistista puoluetta vastaan.

Sivumennen sanoen, Italian historian ensimmäinen avioerolaki tuli kolmisen vuotta sitten hyväksytyksi kommunistien, sosialistien ja muiden edistyksellisten voimien päättävän yhteisesiintymisen perusteella.

Vaikka oikeistopoliitikot, jotka ovat tavallisesti valmiina myymään oman taivasosuutensakin riittävästä ainemäärästä, ja katolisen kirkon hierarkia väittivät avioerolain olevan itsestään perkeleestä ja uhkaavan kristillistä yhteiskuntaa, ja kaikkea säädyllistä perhe-elämää sekä koko kapitalismin perusteitakin, niin itse asiassa Italian avioerolaki on melko säyseä ja myöntää avioeroja vain todellisissa "hätätapauksissa", jos niin saa sanoa.

Sen mukaan saa avioeron vasta 5-vuotisen erossa asumisen jälkeen, tai sitten, jos toinen aviopuoliso on tuomittu 15 vuotta pitemmäksi ajaksi vankilaan, tai jos aviopuoliso on tuomittu sukupuolirikoksesta tai perheen jäsenen murhasta. Tällainen oli se oikeiston toitottama "kommunismi-vaara", mille Italian kansa käänsi nyt selkänsä!

Italian voimakas kommunistinen puolue, mitä piti erikoisesti lyötämän tämän kansanäänestyksen nimissä, ja mitä vastaan heitettiin kaikki mahdolliset poliittiset muita "vaalikampanjan" aikana, suhtautui saavutettuun voittoon arvokkaan vaatimattomasti sanoen, että "se ei ole minkään yhden puolueen voitto, sillä monet ryhmät työskentelivät yhdessä avioerolain pelastamiseksi. Se on suuri voitto vapauden, järkevyyden ja Italian hyväksi", sanoi puoluejohtaja Enrico Berlinger.

* * *

Tämän kansanäänestyksen tuloksella saattaa olla kauaskantoinen tulevaisuuden merkitys Italiassa. Epäonnistuttuaan vasemmiston nujertamisyrityksissä, mistä todellisuudessa oli kysymys, oikeistovoimat auttoivat tahtomattaan "siirtymistä vasempaan" Italiassa. Seurauksena tulee melko varmasti olemaan entistä voimakkaammat vaatimukset taloudellisten ja sosiaalisten reformien puolesta.

Italian kolme suurinta ammattiyhdistyskeskusta — joihin kuuluu sekä kommunisti — että sosialistijohtoiset ammattiyhdistysliitot — vaativat jo "parempaa jakoa" työtätekeville, jotka ovat joutuneet jyrkästi kohonneitten elinkustannusten aiheuttamiin talousvaikeuksiin.

Tosiasia on, että Italian talous on la kenut kristillisdemokraattisen puolueen hallintokauden aikana (toisen maailmansodan jälkeisenä aikana) miltei vararikkotilaan. Tämä ilmenee mm. ulkomaankaupan vajeen kehityksestä. V. 1972 Italian kauppavaje oli 434 miljardia liiraa (noin $725 miljoonaa), v. 1973 vaje oli jo 2.7 triljoonaa liiraa (noin $4.4 miljardia) ja vuoden 1974 budjettiarvion mukaan Italian kauppavaje tulee olemaan 9.2 triljoonaa liiraa eli noin $15 miljardia!

Maan yhteiskuntaelämän epävakaisuus näkyy monella eri tavalla. Inflaatiovauhti on siellä suurin Euroopassa, eli 18-prosenttinen, aiheuttaen sen, että hallitus on jatkuvassa kilpajuoksussa maan rahapainojen kanssa!

Toisena kuvaavana seikkana voidaan huomioida, että nykyinen pääministeri Mariano Rumor on järjestyksessä Italian 36 pääministeri toisen maailmansodan päättymisen jälkeen.

Ei siis ole lainkaan ihme vaikka oikeistovoimat turvautuivatkin sellaiseen epätavalliseen temppuun kuin kansanäänestyksen järjestämiseen avioerolaista omien poliittisten osakkeittensa kohentamiseksi.

Mitään ihmeteltävää ei ole liioin siinä kun John Gellner kuvasi Milanon kirjeessään viime torstaina Italian tilannetta seuraavasti:

"Eräs journalisti puhui joitakin päiviä sitten maansa "Allenden (Chilen murhattu presidentti — V.) sekamelskasta". Kysyttäessä, onko hän valmiina jatkamaan vertausta Chilen loppuratkaisuun asti, hän levitti kätensä kuvaavasti ja sanoi: "Ei todennäköisesti, mutta toisaalta, puoli vuosisataa sitten meillä oli se (fasismin — V.) marssi Roomaan."

Tämän tapainen on karu todellisuus Italian äskettäisen kansanäänestyksen takana. Sitä suuremmin voidaan myös arvostaa kansanvaltaisten äänestyksessä saamaa suurvoittoa, kun huomioidaan se mistä "kenkä todella pusertaa".

Melko varmana voidaan pitää, että taantumusrintaman nyt kärsimä raskas tappio tulee voimistuttamaan kansanvaltaisia voimia yleensä ja erikoisesti Italian työväenliikettä, sekä heikentää vallan kahvassa liian kauan ollutta kristillisdemokraattista puoluetta ja erikoisesti uusfasistisia piirejä.

Sanalla sanoen, Italian kansanäänestyksen tulosta on tervehdittävä suurella tyydytyksellä.

VAPAUDEN TOIMITUSPOLITIIKASTA

Julkaisemme oheisena lyhennettynä Torontossa, toukokuun 11 päivänä pidetyile Vapaus kustannusyhtiön vuosikokoukselle esitetyn Vapauden toimittajan W. Eklundin esittämän raportin.

— Kulunut toimintakausi on Vapauden toimituksen kannalta katsoen ollut äärettömän mielenkiintoinen ja ennenkaikkea opettavainen, sanoi Eklund käsiteltyään ensiksi lyhyesti esim. postilakon aiheuttamaa tilannetta jne.

— Kulunut vuosi oli suurten vaatimusten, sytyttävien ilonhetkien ja vaikeitten murheitten, sekä suurten kokemusten aikaa. Tappioista ja niiden aiheuttamista murheista puhuen meidän kaikkien mielissä on kukkaansa juuri puhkeamassa olleen Chilen demokraattisen järjestelmän vereen hukuttaminen sen maan taantumuspiirien ja niiden ulkomaisten taustavoimien toimesta.

Mutta Chilen tapahtumista — ja me emme saa koskaan niitä unhoittaa — sekä muista äärioikeiston kansanvastaisista edesottamisista huolimatta, työväenliikkeen kannalta on ilolla todettava, että kansainvälisen jännityksen lieventäminen on osaltaan parantanut työtätekevien ja heidän laitostensa mahdollisuuksia, samalla kun se on asettanut uusia vaatimuksia ja entistä suurempia velvollisuuksia niin meille pienille kuin suurillekin.

Edistys ei ole nytkään ollut suoraviivaista. Se ei ole koskaan.

Esimerkkinä tästä voidaan mainita, että samalla kun esim. vasemmistopuolueet, nimenomaan Canadan työväenpuolueet, ovat vieläkin suhteellisen heikkoja ja voimattomia, "vasemmistolaisuus" kansanliikkeenä ja yleinen taisteluvalmeus, on työtätekevien keskuudessa edistynyt pitkin harppauksin. Siitä ovat parhaana esimerkkinä vapun alusviikoilla olleet laajakantoiset lakot.

Oman lehtemme, Vapauden kohdalta on syytä todeta, kuten tehtiin tätä edeltäneenkin yhtiökokouksen yhteydessä viime vuonna, että kaikista taloudellisista ja muista vaikeuksista huolimatta Vapauden väki selvisi jälleen liehuvin lipuin vaativasta työstään työväen sanomalehden ylläpitämiseksi ja sen toimittamisen avustamiseksi. Vapauden lukijat, tilaajat ja sanavapauden ystävät yleensä ansaitsevat nytkin täyden tunnustuksen ja sydämen pohjasta tulevan kiitoksen siitä työstä ja uhrautuvaisuudesta, millä he ovat omaa lehteään tukeneet ja suojanneet.

Täyttääkseen edelleen työväenlehden vaatimukset, Vapauden on pyrittävä entistä perusteellisemmin käsittelemään työväen ongelmia, sisältyen siihen yhteiskunnalliset, sosiaaliset ja ekologisetkin kysymykset, joista nykyään keskustellaan yhä lisääntyvässä määrässä. On kerrottava työläisten, farmarien ja keskiluokkalaisten sekä rauhanvoimien voitoista ja tavoitteista, samalla kun puhutaan totuudenmukaisesti myös harmaan arjen tappioista, vaikeuksista ja vaatimuksista.

Tehtävänsä tasolla olevalle pienellekään työväenlehdelle ei saa olla vierasta mikään yhteiskunnallinen toiminta-ala — sisältyen siihen myös aatteellinen ja kulttuuripoliittinen taistelu. . .

Jos lehtemme edustaisi vain kaupallisia arvoja — jättäisi huomioonottamatta yhteiskunnalliset ja talouspoliittiset seikat, puhuisi vain "kevyistä" sensaatioista, onnettomuuksista, isoisten romantiikasta ja saduista, se johtaisi pinnallisuuteen — kaikkoamiseen todellisuudesta. Siksi on käsiteltävä uutistietojenkin yhteydessä niiden taustaseikkoja; on selvitettävä mahdollisuuksien mukaan yhteiskunnallisia ongelmia, "syntyjä syviä" ja esitettävä niistä työväenliikkeen omaksumia ratkaisuehdotuksia. Tällainen lehti — ja vain tällainen työväen lehti — avartaa näköaloja ja auttaa lukijaa suunnan etsinnässä. . .

Tässä yhtiökokouksessa meillä on syytä todeta, että tahdommepa sitä tai ei, luokkataistelu tulee lähiaikoina ilmeisesti voimakkaasti kärjistymään kaikissa kapitalistisissa maissa, myös Canadassa, huolimatta lainkaan siitä, vaikka kansainvälinen jännitys on lieventynyt ja vaikka on toivottavaa, että se lievenee edelleen.

Syynä luokkataistelun kärjistymiseen — esim. lakkojen ja muunlaisen liikehdinnän lisääntymiseen — ei suinkaan ole työväenliikkeen ja sen sanomalehtien "pahuus" ja "kansan villitys" kuten vieläkin usein väitetään, vaan se peittämätön totuus, että koko kapitalistista järjestelmää jäytävä yleinen kriisi on edelleen syventynyt ja syventyy yhä. . .

Selostettuaan Canadan työväenliikkeen edessä juuri tällä hetkellä olevia tehtäviä, joita on työväen lehdessä käsiteltävä, Eklund palasi jälleen lehtemme toimitusongelmiin ja jatkoi:

— Ei liioin riitä enää se, että lehdessämme kirjoitetaan oikein ja ajankohtaisesti, mikä on sivumennen sanoen perusvaatimus ja onnistumisen ehto. On myös osattava esittää nämä oikeat ja ajankohtaiset kysymykset mahdollisimman kansanomaisesti, yksinkertaisesti, vaikuttavasti ja selvästi. . .

Tämä ei tarkoita, eikä saa tarkoittaa, että luokkataistelun kärjistyessä ja juuri siihen on meidän käsittääksemme varauduttava — on muka turvauduttava lahkolaisuuteen, sekä ahdasmieliseen ja luutuneeseen kielenkäyttöön. Työväen paremman journalistiikan edellytyksenä on elämän monipuolisuuden ymmärtäminen, entistä avarampi maailmankatsomus ja itse elävää elämää heijastava kielenkäyttö. . .

Me olemme periaatteessa ja käytännön elämässä työtätekevien yhteistoiminnan kannalla. Se ei ole jokin teknillinen 'temppu" tai "huijausyritys", kuten toisinaan väitetään, vaan itse elävän elämän sanelema velvollisuus.

Käytäntö on osoittanut, että tähän mennessä meillä ei ole ollut Canadan suomalaisten keskuudessa mahdollisuuksia jatkuvaan yhteistoimintaan edistyksellisten tavoitteiden hyväksi. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että yhteistoimintaan pyrkiminen "toisin ajattelevien" kanssa olisi toistaiseksi unhoitettava seikka. Päinvastoin tätä taistelua edistyksellisen yhtenäisyyden saavuttamiseksi on herkeämättä jatkettava. . .

Selostettuaan että hän joutuu pääasiassa terveyssyistä ja tietenkin myös iän karttumisen vuoksi jättämään paikkansa nuoremmille, Eklund sanoi esittämässään raportissa lopuksi:

— Omasta puolestani haluan esittää toverillisen kiitoksen Vapauden koko henkilökunnalle, painossa, konttorissa ja toimitusosastossa työskenteleville, Vapauden hallinnolle eli johtokunnalle. Järjestön Tpk::lle ja koko jäsenistölle sekä lehden koko lukijakunnalle, kirjeenvaihtajille ja muille avustajille siitä tuesta ja avusta mitä olen näiden vuosien aikana saanut. . . Muutaman päivän kuluttua tulee kuluneeksi 37 vuotta siitä kun tulin Vapauden toimitukseen. Noin 33 vuotta olen ollut vastaavan toimittajan paikalla. Ne ovat olleet vuosia joita en millään hinnalla vaihtaisi mihinkään muuhun. Mutta ilman edellämainittua tukea ja apua en olisi mitenkään tehtävästäni selvinnyt.

Olen vain pahoillani, että kykyni ja voimani ovat rajoittaneet melko pieniksi sen, minkä olen omasta puolestani voinut lehdelle antaa. Kiitos kaikesta!

UKK ja Suomen hallitus vetosivat Chilen tuomiosta

Helsinki — Presidentti Kekkonen ja Suomen hallitus ovat lähettäneet Chilen sotilasjuntalle vetoomuksen, että oikeudenkäynneissä poliittisia vastustajia vastaan ei käytettäisi kuolemantuomioita.

Vetoomuksessa todetaan Suomessa suhtauduttavan kehitykseen Chilessä syvää levottomuutta tuntien Kekkonen ja hallitus muistuttavat junttaa Chilen historialliselle perinteelle ominaisista humanitaarista periaatteista ja vetoavat, että näitä noudattaen ei langetettaisi kuolemantuomioita tai niiden täytäntöön panosta pidättäydyttäisiin.

AIKA KELMI

Nuori vaimo tunnusti miehelleen:

— Rakkaani, isäni on tehnyt vararikon.

— Vai niin! Hän ei ole koskaan pitänyt minusta. Aavistin jo, että hän löytää keinon erottaa meidät.

MITÄ MUUT SANOVAT

IHMISYYS EI OLE VIELÄ KOKONAAN KUOLLUT

Suur-Toronton ja ympäristön saksalais- ja itävaltalaispiirit ovat luvanneet lahjoittaa $4,000 auttaakseen Venäjällä selkärankaleikkauksella olevan scarboroughlaisen Edgar Deiprichin opinto- ja lääkintähoitomaksujen suoritusta. Nuorukainen meni Neuvostoliittoon leikattavaksi toivoen, että hän saisi kävelykykynsä takaisin.

Oshawan radioaseman CKQS:n kahdesti viikossa esittämän saksankielisen ohjelman tuottaja-kuuluttaja Siegfried Liepold tiedoittaa, että nämä lahjoituslupaukset tälle 17-vuotiaalle nuorukaiselle annettiin neljä tuntia kestäneen ohjelman yhteydessä (viikko sitten) sunnuntaina.

Edgar, joka on (halvauksen vuoksi) ollut kävelykyvytön 2½ vuotta, lähetettiin leikattavaksi Ponov Neurosurgical Instituuttiin Leningradiin sen jälkeen kun torontolainen radioasema CHUM keräsi hänen hyväkseen lahjoituksina $5,000.

Hän opettelee nyt kävelemään erikoislaitteiden avulla.

— Toronto Daily Star, uutistieto, toukok. 14 p. 1974.

Kauaskantoisia uudistuksia CLC:n järjestörakenteessa ja johdossa E-kokouksessa

CLC:n — Canadian Labour Congressin — kymmenes edustajakokous päättyi perjantaina. Viiden kiihkeän kokouspäivän tuloksena tehtiin useita tärkeitä, melko kauaskantoisia päätöksiä CLC:n järjestörakenteen uusimiseksi paremmin hetken tarpeita vastaaviksi sekä huomattavien henkilovahdoksien toteuttamiseksi CLC:n johdossa.

Ehkä tärkein järjestörakenteen uusimista koskeva päätös oli se, mikä tunnustaa Quebecin työväen liitolle — Quebec Federation of Labourille — erikoisaseman CLC:ssa.

Yritettyään edellisenä iltana sivuuttaa QFL:n esityksen tässä asiassa, sääntö- ja järjestörakennekomissioni vahvisti Quebecin vaatimuksen ja ehdotti, että valittava johtokunta ryhtyy keskustelemaan CLC:n kanssa tämän päätöksen toteuttamisesta.

QCL:n pääsihteeri Fernand Daoust sanoi päätöstä "historialliseksi". Hän arveli myös, että tämä päätös auttaa QFL taistelussa kilpailijaansa, Confederation of National Trade Unionsia vastaan

Hyväksytyn päätöslauselman mukaan QFL:n toimialaan tulee kuulumaan opetustoiminta ja QFL saa tätä työtä varten käyttöönsä ne varat, mitä CLC Quebecissa nyt siihen tarkoitukseen (ja palveluun) käyttää — noin $250,000 vuodessa.

Päätöslauselma laajentaa QFL:n toimintavaltuuksia siinä maakunnassa ja sananvaltaa jäsenmaksurahojen käytön suhteen

QFL:n presidentti Louis Laberge huomioi, että hänen edustamansa järjestö on kulttuuri- ja kielikysymysten johdosta erilainen kuin muiden maakuntien työväenliitot. Hän korosti kuitenkin, että kysymys ei ole koskaan ollut siitä, että QFL eroaisi CLC:sta. "Minä uskon että Quebecin työväenliitolla pitää olla enemmän yhdyssiteitä kautta maailman. Vain itsemurhaa haluavat yrittävät hajoittaa ammattiyhdistysliikettä", selitti mr. Laberge.

JOHTOA UUSITTIIN

Järjestön johdon ehdottama Joseph Morris (joka on tähän asti toiminut varapresidenttinä) valittiin torstaina 1,800,000 jäsentä edustavan CLC:n presidentiksi.

Donald MacDonaldin tilalle valittu Morris sai 1,448 ääntä, mutta hänen vastaehdokkaansa, miltei tuntematon rautatietyöläisten union edustaja Gilbert MacIntyre, Nova Scotiasta, sai 842 ääntä.

Edustajat hylkäsivät kuitenkin johtokunnan ehdottamat henkilöt sihteeri-rahastonhoitajan ja johtokunnan yhden varapresidentin virkoihin, valiten niihin toimiin ns. reformiryhmän ehdokkaat.

Suur-Toronton työväenneuvoston presidentti Donald Montgomery voitti äänestyksessä johtokunnan nimittämän ehdokkaan, Neil Reimerin äänin 1,130—795.

Johtokunnan varapresidenttinä olleen Jean Beaudryn tilalle valittiin QFL:n edustaja Julien Major, jonka valintaa tuki voimakas CUPE-edustajisto. Major sai 1,479 ääntä ja mr. Beaudry 873.

Toisen varapresidentin paikka, mikä jäi avoimeksi siitä kun mr. Morris valittiin presidentiksi, meni CUPE:n ontariolaisjaoston presidentille Shirley Carr:lle. Hänen valintaansa tuki sekä vanha johtokunta, että reformiryhmä.

Mrs. Carr on ensimmäinen naisjäsen CLC:n kansallisessa johtokunnassa. Hän on hyvin tunnettu toimitsija Canadian Union of Public Employees and Public Service Alliance-uniossa, minkä Ontarion jaostossa on 75,000 jäsentä.

"Minä olen unionisti ja se seikka kun minä olen nainen, ei tarkoita sitä että toimin vain naisten puolesta", hän sanoi. "On tarpeellista saada naisten palkat nousemaan miesten palkkojen tasolle, mutta minun aikomukseni on edustaa kaikkia työläisiä, miehiä ja naisia", hän selitti.

PÄIVÄN PAKINA

SITÄ SOTAA KANNATETAAN

Inflaatio-rintamalla käydään nyt alkaneen vaalikampanjan aikana sekä varjonyrkkeilyä että todellista sotaa.

Yksimielisiä — liikuttavan yksimielisiä — tulevat olemaan kaikkien puolueiden ehdokkaat siitä, että inflaatio on "pahasta".

Mutta siihen se yksituumaisuus sitten päättyykin. Mitä enemmän asiaa tutkitaan, sitä suuremmaksi tulee se kuilu, mikä inflaatiorintamalla hallitsee yhtäältä vanhojen puolueiden ja toisaalta työväenpuolueiden välillä.

Suuren rahan ikiomat puolueet, ne vanhat establishmentin puolueet, käyvät tosin keskenäänkin varjonyrkkeilyä inflaatio-kysymyksestä.

Konservatiivit moitiskelevat, ja aivan oikein moittivatkin, ettei liberaalipuolue ole pannu tikkua ristiin inflaatiovyöryn pysäyttämiseksi.

Mutta liberaalit osoittavat, ja aivan oikein osoittavatkin, ettei vanhalla torypuolueella ole tarjottavana mitään käytännöllisiä lääkkeitä inflaation taltuttamiseksi.

Mikäli jollakin herkkäuskoisella on harhakuvia siitä, että toryjen "palkka- ja hintakontrolliehdotus" edustaa ainakin "yritystä tehdä jotakin", siihen vastataan että presidentti Nixonin hallitus kokeili aikansa juuri niitä "patenttilääkkeitä" sillä seurauksella, että potilaan tilanne paheni yhä, eli, että inflaatiokierre sen kuin yltyi vain.

Mitä sitten tapahtuisi, jos meitä canadalaisia rangaistaisiin heinäkuun 8 pn vaaleissa konservatiivien vaalivoitolla?

Parhaimmassakin tapauksessa se vain "vakiinnuttaisi" nyt vallitsevan tilanteen.

Suuryhtiöiden voitot ovat nousseet kaikkien aikojen ennätyskorkeuteen ja työtätekevien palkat laskivat (ostovoimaltaan) vuoden 1973 viimeisen neljänneksen aikana $5.50 viikolta!

Tällaisen tilanteen "vakiinnuttaminen", pahentaisi edelleen inflaatiokierrettä sekä pikkuihmisten taloudellista ja sosiaalista asemaa.

Canadassa on puhuttu paljon "tulojen uudelleen jakamisesta" niin, että kuilu köyhien ja rikkaiden välillä kaventuisi. Torypuolueen palkka- ja hintajäädytys tarkoittaisi päinvastaista "tulojen uudelleen jakamista" — upporikkaiden hyväksi.

NDP:n entinen johtaja T. C. Douglas osui mielestämme naulan kantaan sanoessaan, että "jos me jäädytämme voitot nykyiseen tasoon, silloin pankit, öljyyhtiöt, teräs- ja puutavarayhtiöt sekä ruokatavaroita prosessoivat ketjuliikkeet saavat nauraa koko matkan pankkiin asti".

Kaukana todellisuudesta ei liioin ollut eräs koiranleika, joka ehdotti kalsonkitehtailijalle, mr. Robert Stanfieldille, että hän voisi auttaa työtätekevien todellista inflaatiovastaista taistelua esiintymällä koko kansan nähtäväksi nykyistä useammin televisiossa.

Inflaation nimellä tunnettavan "laillisen rosvouksen" aikaansaannokset ovat viimeksikuluneen puolentoista vuoden ajalta hirvittäviä.

Samalla kun kuluttajien täytyy maksaa 26—35 prosenttia korkeampia hintoja leivästä, canadalaisperheissä ehkä parhaiten tunnetun mylly-yhtymän, Ogilvie Flour Millsin voitot yhdeksän viimeisen kuukauden ajalta 1973 olivat $6.4 miljoonaa, ollen voittojen nousu verrattuna samaan aikaan edelliseltä vuodelta 278-prosenttinen!

Toinen suuri mylly-yhtiö, Maple Leaf Mills, kahmi kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen siis 3 kuukauden aikana voitoksi $2.9 miljoonaa verrattuna $1.1 miljoonaan samaan aikaan v. 1973, ollen voiton lisääntyminen 159%. Tämä sen lisäksi kun yhtiön viimevuotiset voitot lisääntyivät 150 prosenttia vuoden 1972 voittoihin verrattuna.

IGA kauppoja huoltavan M. Loeb Ltd-nimisen tukkuliikkeen voitot nousivat lähes $2.4 miljoonaa, ollen voittojen nousu 148-prosenttinen.

Mitä korkeammalle nostetaan (hinnoissa) leipävarrasta, sitä suuremmiksi paisuvat monopoliyhtiöiden ennestäänkin huippukorkeat voitot!

Työväen puolueilla ja -järjestöillä on monenlaisia todellisia ja oletettuja erimielisyyksiä, mutta näissä inflaatio-kysymyksissä ollaan jo kaikin yhdellä linjalla. Työtätekevät, farmarit ja muut pikkuihmiset mukaanluettuina, vaativat nyt voimakkaammin kuin koskaan ennen että maantierosvousta pahempi hintojen kiskonta on lopetettava, ja että sen takeeksi on heinäkuun 8 pnä äänestettävä vanhoja inflaatiopuolueita vastaan ja työväen edustuksen voimistuttamiseksi, kuten mm. CSJ:n laajennetun tpk:n kokouksessa todettiin. Sotaa inflaatioa vastaan kannatetaan.

— Kansakoura.

VUOSIEN TAKAA

50 VUOTTA SITTEN:

TYÖLÄISILLE VOITTO RANSKASSA

Pariisi. — Taantumus on saanut ankaran iskun juuri toimitetuissa Ranskan eduskuntavaaleissa. Pointcaren (pääministerin) ryhmä joutui auttamattomasti häviölle, jonka johdosta hänen ministeriönsä joutuu ottamaan eronsa . . .

Puolueiden voimasuhteet: Konservatiiveilla 20; nationalistiblokille 208; radikaaleilla 168; tasavaltalaissosialisteilla 20; sosialisteilla 111, kommunisteilla 24 edustajaa. Parlamentin 584 edustajapaikasta vain 16 on enää ratkaisematta . . .

— Vapaus, uutistieto, toukok. 15 p. 1924.

30 VUOTTA SITTEN:

ARVIOINTI SODAN OLOSUHTEISSA

Sodanaikainen hyvinvointi, niin sodasta säästyneissä kuin myös sodan tuhoamissa maissa, tulee riippumaan sodan hävittämien alueiden uudelleen rakentamisista . . .

Canadalla ja kaikilla Yhdistyneillä Kansoilla on olemassa mahdollisuus välttää vakavammat taloudelliset murroskaudet rauhaan siirtymisen yhteydessä, mutta se tarvitsee käytännöllisiä toimenpiteitä. Britannian ja Neuvostoliiton suunnittelu normaaliaisiin suhteisiin palaamisesta sodan jälkeen ovat yhtenä osana siitä. Canada tulee mahdollisesti seuraamaan samaa tietä, joka olisi hyödyksi niin meille kuin myöskin Neuvostoliiton kansalle.

— Vapaus, toimituskirjoitus, toukok. 18 p. 1944.

MAAILMA TARVITSEE LAAJAA RAUHANTYÖTÄ

Lämpimiä kiitoksen sanoja presidentti Kekkosen johtamalle rauhanpolitiikalle

Helsinki. — Espoossa kokoontuva Kansallinen rauhankongressi keskeytti toukokuun 11 pnä tiiviin komissiotyöskentelynsä juhliakseen Suomen Rauhanpuolustajien 25-vuotista olemassaoloa Helsingin Kulttuuritalossa.

Suomalaisen rauhanliikkeen merkkipäivän puhujat saattoivat kaikki kirjata merkittäviä voittoja rauhantyölle, niin omassa maassamme kuin kansainvälisestikin. Mutta yhtä vankoin perustein he tähdensivät, että rauhan puolesta kamppailevia ihmisiä ja rauhanliikettä tarvitaan vielä. Se on yhä tarpeellinen.

Rauhanpuolustajien merkkipäivän juhlaan oli saapunut arvovaltainen kutsuvierasjoukko. Tilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan rauhankongressin suojelija presidentti Urho Kekkonen.

Lähes kolmituntisen juhlan avasi järjestön puheenjohtaja kirjailija Paavo Rintala. Hän muistutti uudelleen tuosta kuluisasta rauhankyyhkystä, joka niin monta kertaa on joutunut lentämään vastatuuleenkin, kuten vanhempi polvi hyvin muistaa.

Suomen rauhanliikkeen kasvulle loi Rintalan mukaan edellytyksiä . . . naapurimaissamme harjoitettu aktiivinen rauhanhakuinen ulkopolitiikka. Erityisesti Neuvostoliiton ulkopolitiikan painopiste on ollut määrätietoisesti rauhanpyrkimyksissä.

Kirjailija Rintala mainitsi myös presidentti Kekkosen johdolla harjoitetun ulkopolitiikan olleen ensiarvoisen tärkeä rauhanliikkeelle.

Hän tähdensi, että viime kädessä vain maailman rauhanvoimien yhteinen ponnistelu voi tarjota vaihtoehdon asevarustelulle. Maailmaa tarvitaan kaikkien rauhantahtoisten ihmisten solidaarisuutta. Se on ainoa, mikä toistaiseksi kykenee läpäisemään Chilen kansaa ympäröivän piikkilanka-aidan.

Valtiovallan onnentoivotukset juhlivalle järjestölle esitti ministeri Heimo Linna korostaen samalla Rauhanpuolustajien merkittävää työtä rauhanaatteen levittämisessä.

Hän totesi, että vaikka maailman tilanne onkin 25 vuodessa muuttunut paljon, niin rauhanpuolustajat eivät suinkaan ole menettäneet merkitystään. Monet aikamme ongelmat kuten ylikansoitus, luonnonvarojen ehtyminen nälänhätä ja saastuminen voidaan ratkaista vain rauhan oloissa.

Rauhan uudesta merkityksestä puhui järjestön pääsihteeri Mirjam Vire-Tuominen. Hän sanoi, että rauhanasia ymmärretään nyt paljon laajemmin kuin 25 vuotta sitten. Rauhanliikkeen universaalisuus on välttämätöntä.

Torontolaisten rientoja

Toronto. — Eläkeläisten mielenosoitus on Queens puistossa kesäkuun 11 pnä kello 1 päivällä. Tarkoitus on siten tukea valtuuskuntaa, mikä menee maakuntahallitukselta vaatimaan korjauksia eläkeläisten hädänalaiseen asemaan.

Köyhyysvastainen kokoomus, mihin kuuluu useita eri järjestöjä, tulee kesäkuun 13 päivänä esittämään maakuntahallitukselle vaatimuksensa ja ehdotuksensa varattomien eli köyhien ihmisten olosuhteiden parantamiseksi.

Toronton Ikinuorten Kerho vierailee hyvällä ohjelmalla kulta-alueella kesäkuun alkupuolella. Kerholaiset lähtevät kohti Eteläpäätä kesäkuun 21 pnä. Hyvän tunnustuksen saaneen kulttuuriohjelman yhteyteen on liitetty vielä ratki hauskan "Syntipukki" näytelmän esitys.

Tämä vierailu tapahtuu 22 ja 23 pnä. Seuraavana päivänä, eli 24. kesäkuuta, Ikinuoret vierailevat ohjelmineen Kirkland Lakella.

Israel pommitti pakolaisleiriä

Rashodye, Libanon. — Israelin laivaston tykinkranaatit räjähti sunnuntaina palestiinalaispakolaisten leirillä tappaen 8 ihmistä ja haavoittaen neljää muuta.

Silminnäkijäin kertoman mukaan neljä tykkiveneettä pommitti tunnin ajan noin 2 mailin etäisyydestä ko. kämpikköä.

Pommitus tapahtui puolenpäivän jälkeen jolloin noin 12,000 pakolaista oli lepäilemässä ruokailun jälkeen.

Kranaatit repivät läpimittaltaan yardin kokoisia reikiä rakennusten seiniin heitellen pakolaisten vähät omaisuudet hajalle.

Noin 50 asuntoa vaurioitui.

KIITOS

Lämpimät kiitoksemme kaikille, jotka avustivat Kevät juhlamme onnistumisessa toukokuun 12 päivä niin suurenmoisesti. Kiitämme Sudburyn ja Wanupin kulttuurivoimia, jotka esityksillään rikastuttivat ohjelmaa. Kiitämme kaikkia niitä paikallisia ystäviämme, jotka lahjoittivat ja avustivat ravintolassa juhlan aikana ja monissa muissa tehtävissä. Tässä oli taas esimerkki, miten paljon voimme saada aikaan yhteistyöllä. Kiitos kuuluu myöskin suurelle yleisölle, jotka olivat saapuneet läheltä ja kaukaa, näin antaen kannatuksensa CSJ:n kulttuuritoiminnalle.

CSJ:n TORONTON OSASTO.
FINLANDIA KUORO.

Tito valtionpäämieheksi

Belgrad. — Jugoslavian liittoparlamentti nimitti torstaina presidentti Titon valtionpäämieheksi niin pitkäksi aikaa kuin hän haluaa ja pysyä virassa. Liittokokouksen 308 valtuutettua valitsivat Titon yksimielisesti.

Liittokokous päätti torstaina kolmipäiväisen istuntonsa. Alunperin oli tarkoitus, että Tito olisi valittu valtionpäämieheksi elinikäiseen, mutta tämä muutettiin määrittämättömäksi ajaksi jotta Tito voisi siirtyä eläkkeelle niin halutessaan. Tito on nykyisin 82-vuotias.

SORTUUKO CANADA JA L-EUROOPPA NYT SUURTEN LIHAVUORTEN ALLE?

Ennustaa lihakeinottelijoille vaikeampia aikoja ja hintojen romahdusmaista laskua kapitalistisissa maissa

Torontolainen aamulehti, Globe and Mail, julkaisi viime perjantaina Ross Hendersonin laajahkon tutkielman, jonka perusteella kirjoittaja ilmaisee suorasukaisesti katsantokannan että lihamarkkinain hintavyöry räjähtää kautta maailman. Canadan ruokatavarain syväjäädytysvarastot ovat täynnä etupäässä lihasta, eikä nyt tuotettava liha voi mennä minnekään muualle kuin markkinoille — sillä hinnalla mitä kuluttajat ovat valmiina maksamaan.

Vähittäiskauppatasolla ei ole vielä kuohunnan merkkejä, mutta hintojen pehmenemisen pitäisi tulla näkyviin kesäkuun loppupuolella sanoo kirjoittaja läheisiinsä viitaten.

Tällöin (kesäkuun lopulla) tarvitaan varastotilaa Canadan tuotteille ja silloin myös lihamarkkinain ylitäyttyminen saavuttaa kriisivaiheen.

"Me näemme hintavaikeuksia . . . Oletan, että teidän kannaltanne se on hyvä uutinen", sanoi Canadian Cattlemen's Associationin liikkeenhoitaja Charles Gracey.

"Jotkut keinottelijat tulevat saamaan pesun", kommentoi Morrison Lamothe Frozen Foods Ltd-in presidentti mrs. Jean Pigott. Tulkinta: Keinottelijoilla on korkeahintaista lihaa, mitä he ovat ostaneet toivossa, että hinnat kohoavat edelleen, mutta markkinasuunta on vastikään kääntynyt heitä vastaan.

Kukaan ei tiedä missä määrin hinnat laskevat, sanoo kirjoittaja. Helpompi on arvioida kuinka kauan hinnat pysyvät alhaalla . . .

Kun lihan hinnat rupesivat viime vuonna nousemaan nopeasti, canadalaiset vähensivät vähän lihan ostoa ja amerikkalaiset aika paljon.

Esimerkiksi naudanlihaa canadalaiset kuluttivat 1973 kaksi paunaa henkeä kohti vähemmän kuin v. 1972 ja amerikkalaiset 12 paunaa.

Mutta keinottelijat — pakkaamolaitokset, pörssit ja amatöörit — jatkoivat lihan ostoa (varastoihinsa).

Canadan syväjäädytysvarastoissa huhtikuussa 1972 oli 130.6 miljoonaa paunaa. Viime vuoden huhtikuussa 162.9 miljoonaa paunaa ja tämän vuoden huhtikuussa 206 miljoonaa paunaa lihaa. Nyt ei ole täällä, Yhdysvalloissa, Australiassa ja Euroopassa varastotilaa tuotettavalle lihalle.

Euroopan yhteismarkkinamaissa (EEC) on lihaa niin paljon, että sotilaiden liha-annoksia on lisätty, ja että naudanlihaa annetaan vanhainkoteihin, sairaaloihin ja muihin instituutteihin. Euroopassa on myös liian paljon kananlihaa.

Yhdysvaltain naudanliha on nyt halvempaa kuin Canadan, mutta kun Ottawa kieltää yhdysvaltalaisen DES hormoonien avulla lihotetun teuraskarjan tuonnin Canadaan, niin se suojaa toistaiseksi canadalaisen naudanlihalle Yhdysvaltoja korkeamman hintatason. Mutta naudanlihan vientimarkkinoita ei ole rajan eteläpuolella.

Tänä vuonna Canadassa on myös liian paljon kananmunia.

Syväjäädytystilaa ei Canadassa ole tänä vuonna paljoakaan, on Lake Simcoe Ice Enterprises Ltd:n edustaja Robert Pond selittänyt.

Intia räjäytti atomipommin

St. John's. — Canadan hallitus harkitsee ydinvoiman yhteisen kehitysohjelman purkamista Intian kanssa, sanoi pääministeri Pierre Trudeaun avustaja Ivan Head sunnuntaina.

Mutta hallitus haluaa saada ennen lopullisen päätöksen tekoa enemmän tietoja siitä kun Intia suoritti lauantaina maanalaisen atomipommiräjäytyksen.

Pakistanin ulkoministeri Aziz Ahmed tulee Washingtonissa sunnuntaina julkaistujen tietojen mukaan vierailulle Ottawaan, missä hän aikoo kiinnittää huomiota siihen, että Canada on erikoisvastuussa siitä kun Intia räjäytti nyt atomipommin ja tuli siten atomipommimaiden "klubin" jäseneksi.

Mr. Ahmed sanoi varoittaneensa Ottawaa, että Intia valmistaa atomipommia ja että se käyttää siinä hyväkseen Canadan yhteistoimintaa minkä tarkoituksena on kehittää ydinvoimaa rauhanomaisiin tarkoituksiin Intiassa.

AUTONOMIASÄÄNNÖT HYVÄKSYTTIIN KIIHKEÄN KESKUSTELUN JÄLKEEN

Canadan suurimman ammattiyhdistyskeskuksen (CLC:n) edustajakokouksessa Vancouverissa hyväksyttiin viime keskiviikkona ylivoimaisella enemmistöpäätöksellä ehdotus, mikä laajentaa ns. kansainvälisten unioiden Canadan osastojen itsehallintasääntöjä.

Keskustelu asiasta oli kiihkeätä. Monet edustajat olivat sitä mieltä, että johtokunnan ehdotukset eivät mene riittävän kauaksi, toiset taas vastustivat "pakolla toteutettavien" itsehallintosääntöjen hyväksymistä.

CUPE:n (Canadian Union of Public Embloyees) johtama ammattiyhdistys luottojen "reformiryhmä" vaatii laajempia autonomivaltuuksia mitä CLC:n johtokunta ehdotti.

Vaaka kallistui CLC:n johtokunnan ehdotuksen puolelle sen jälkeen kun Quebecin työväenliiton (QFL) presidentti Louis Laberge ja CUPE:n kansallinen presidentti Stanley Little ryhtyivät tukemaan kongressin hierarkian ehdotusta.

Kolme tuntia kestäneen väittelyn jälkeen mr. Littlen puhe nosti autonomia-kysymyksen huippuunsa. Hän sanoi, että järjestörakennetta ja sääntöjä tutkineen CLC:n komissionin ehdotusta olisi tervehdittävä kaikkien työläisten toimesta, huolimatta siitä, kuuluvatko he kansallisiin tai kansainvälisiin unioihin.

CLC:n johtokunnan ehdotuksen mukaan kansainvälisten unioiden tulee puhdistaa kaikki sääntömääräiset esteet, mitkä kieltävät canadalaisjaostot osallistumasta poliittiseen toimintaan. Sen mukaan canadalaisilla ammattiyhdistysliitoilla, kuten esimerkiksi metallityöläisten liitolla, täytyy olla vapaus osallistua mihin tahansa maailmanlaajuiseen alansa uniotoimintaan.

Aikaisemmin samana päivänä joutui johtokunnan ehdotus vanhuudeneläkkeiden kohdalta kovan arvostelun kohteeksi. Johtokunta ehdotti vaadittavaksi, että peruseläke korotetaan 150 dollariin kuukaudessa.

Monet edustajat sanoivat, että tämä ehdotus kilpailee hallituksen kanssa. Johtokunnan esitys tuli kuitenkin nipin näpin hyväksytyksi sen jälkeen kun CLC:n sihteeri-rahastonhoitaja William Dodge sanoi, että tätä summaa tullaan käyttämään heinäkuun 8 pn vaalien edellä laajassa mitassa siinä mielessä, että suuret canadalaisjoukot saadaan avaamaan silmänsä maan todellisten talouspulmien suhteen.

Nykytilanteen korjaamiseksi mr. Dodge esitti vaadittavaksi elinkustannus-indeksi-klaussia työehtosopimuksiin, kohtaa minkä perusteella työehtosopimukset voidaan avata uudelleen elinkustannusten nousun johdosta, nopeita toimenpiteitä taatun vuositulon hyväksi ja $150 peruseläkettä 65 vuotta täyttäneille.

Mutta rautatietyöläisten union edustaja Gilbert MacIntyre, Cape Bretonista sanoi, että CLC:n asenne vaikuttaa naurettavalta vaadittaessa $150 peruseläkettä kuukaudessa aikana jolloin NDP:n hallitus British Columbiassa varaa jo $200 kuukausieläkkeen.

Neuvostoliiton ja Japanin yhteistyö kehittyy

Tokio. — Tokiossa parafoitiin toissa tiistaina neuvostoliittolais-japanilaista yhteistyötä Jakutian hiiliesiintymän hyödyttämisessä koskevan yleissopimuksen teksti. Neuvostoliittolainen ja japanilainen valtuuskunta allekirjoittivat myös asiakirjan erityisen yhtiön perustamisesta Japaniin. Yhtiö ryhtyy yhdessä neuvostoliittolaisen ulkomaankauppajärjestön Sojuzpromexportin kanssa toteuttamaan tätä projektia.

Yleissopimuksen voimassaoloaika on 20 vuotta, jonka kuluessa Neuvostoliitto toimittaa Japanin metalliteollisuudelle yli 100 miljoonaa tonnia korkealaatuista hiiltä liki 4 miljardin dollarin edestä.

Jakutian hiiliesiintymän hyödyntämisprojektin toteuttamiseksi japanilainen osapuoli myöntää lainan arvoltaan 450 miljoonaa dollaria.

VILKAISU VIIKONLOPUN TAPAHTUMIIN

TEKNIKOILLE SITTENKIN OIKEUS VALMISTAA TEKOHAMPAITA

Toronto. — Tehden asiassa uuden täyskäännöksen, Ontarion toryhallituksen terveysministeri Frank Miller esitti viime torstaina lainlaatijakunnan hyväksyttäväksi lakiluonnoksen, minkä mukaan hammasteknikot saavat oikeuden valmistaa tekohampaita ilman hammaslääkärien valvontaa.

Lain mukaan proteeseja valmistavat teknikot voivat toimia itsenäisesti, ilman hammaslääkärien ylivalvontaa ja kontrollia, mutta heidän täytyy suorittaa kuitenkin tutkimus siitä, että he ovat tehtäväänsä pystyviä. Tämä pitää paikkansa myös noin 200 teknikkoon, jotka ovat laittomasti valmistaneet tekohampaita ilman hammaslääkärien valvontaa.

Viime vuonna toryhallituksen johdolla hyväksyi lainlaatijakunta lain, jonka mukaan teknikoilta kiellettiin oikeus tekohampaiden tekoon suoraan asiakkaille. Heidän oli saatava tilaukset hammaslääkärien kautta. Mutta kun teknikkojen valmistamat tekohampaat ovat paljon halvempia kuin hammaslääkärien kautta samoilta teknikoilta hankittavat tekohampaat, niin tästä nousi voimakas kansanliike teknikkojen oikeuksien puolesta.

Nyt ehdotettu lakiluonnos kieltää kuitenkin teknikot valmistamasta osittais-proteeseja ilman hammaslääkärien valvontaa. Lain mukaan teknikot saavat tehdä tekohampaiden yläosia ja alaosia vain silloin kun potilaalla ei ole yhtään omaa hammasta.

KENRAAALI SIMONDS KUOLI 71 V. IKÄISENÄ

Toronto. — Toisen maailmansodan aikana kautta Canadan tunnetuksi tullut kenraaliluutnantti Guy Grandville Simonds kuoli viime keskiviikkona. Hän oli 71 v. ikäinen.

Sodan aikana, rintamajoukkojen komentajana, hänestä tuli Canadan nuorin kenraali 39 vuoden ikäisenä. Yhdentoista vuoden kuluttua siitä Simondsista tuli armeijan yleisesikunnan päällikkö. Hänelle järjestettiin täysi sotilaskunnioitus-hautajaiset. Hän sairasti pitemmän aikaa ja kuoli syöpään.

PEKING EI EDES VASTAA NL:n 'RAUHANEHDOTUKSIIN'

Moskova. — Hallituksen lehti Izvestija kertoi viime torstaina, että Neuvostoliiton hallitus ehdotti lähes vuosi sitten Kiinalle korkean tason neuvotteluja kahden naapurimaan suhteiden parantamisen tarkoituksessa, mutta Peking ei ole edes antanut tiedoitusta, että sellainen ehdotus on sinne saapunut.

Siitä huolimatta Izvestija selittää, että vuosi sitten tehty ehdotus on Neuvostoliiton kohdalta edelleen voimassa.

"Kesäkuussa 1973 ilmoitettiin virallisesti Kiinalle, että hallitus on valmiina Neuvostoliiton ja Kiinan edustajain kokoukselle millä tahansa tasolla, mukaanlukien korkeimman tason neuvottelut" (puoluejohtaja Leonid Brezhnevin ja puheenjohtaja Mao Tsetungin kanssa), sanoi Izvestija selostaessaan Kiinan ja Neuvostoliiton välisiä suhteita viimeksikuluneen 15 vuoden ajalta.

Se tosiasia kun kiinalaisjohtajat yrittävät välttää tällaista kokousta kommentoi Izvestija, on merkki siitä, ettei Kiina ole varma omasta asenteestaan.

TIMMINSIN LIEPEILTÄ

South Porcupine. — Kylmän kevään terveisiä täältä ylämaista. Järvet ovat vielä jäässä ja öisin ovat lämpömittarit jatkuvasti ala puolella nollan. Ihmiset valmistautuvat kesävierailuja varten, mutta eivät tiedä minkä sorttisia päällysvaatteita pitäisi matkaan varustaa.

Suomi vierailulle täältä myöskin valmistautuu suuri määrä näitä paikkakuntamme kansalaisia. Toiset ovat tehneet noita huvimatkoja jo useita, mutta toisille Suomi-reisu on aivan viidenkymmenen vuoden takainen. Onnea matkalle! Ja samalla toivotan tuttavilleni hauskaa kesää sekä viihtyisää oloa siellä "vanhassa maassa".

* * *

Rakennustyöt täällä kulta-alueella ovat päässeet hiljalleen alkuun. Monia yleisiä rakennuksia on aloitettu kellareiden kaivuulla ja "kovien pohjien" laittamisella. Myöskin on aloitettu jo tässä meidän Eteläpäässä perheasunnoittenkin rakentaminen. Niitä asukkaita näyttää riittävän. Vaikka joka vuosi tehdään uusia taloja, niin sittenkin tahtoo olla asuntopula. Tosin tällä kertaa se ei ole paha koska vanhempia rakennuksia tahtoo olla tyhjänäkin. En tiedä ilmatko ovat vaikuttaneet tämän vanhempien kansalaisten halpavuokra-talon rakennuksilla, mutta viikon päivät ovat työt olleet melkein pysähdyksissä. Tosin kaikki perus-putkityöt on tehty valmiiksi. Paikalle on myös tuotu runsaasti rakennustarpeita, joista päättäen seinät tulevat nousemaan kuudetta kerrosta kohden, joka korkeus on tässä suunnitelmassa määrätty. Talossa on 60 asuntoyksikköä. Olen kuullut, että tulevia asukkaita on jo alusta vasti kuulusteltu. Tässä tietenkin käydään läpi se minkälaiset asunto-olot henkilöllä on, mikä on hänen terveytensä ja voiko hän itse huoltaa asioistaan. Mutta kuitenkin tähän tulevaan taloon on paljon pyrkijöitä, koska tällaiset talot tahtovat olla alkuunsa liian pieniä ja näin ollen kaikki sinne pyrkijät eivät pääse.

* * *

Vaalipatoja täällä hommataan kiehumaan ja suurta yllätystä kokivat täkäläiset liberaalit kun nykyinen kansanedustaja Jen Roy ei ole luvannutkaan asettua ehdokkaaksi. Syyksi hän sanoo, että hän menettää siinä hommassa liian paljon perhe-elämän nautinnoita, sekä liikemiehenäkin. Kaikki toimet kärsivät siitä kun hän on pois joka päiväisten asioittensa läheisyydestä.

Konservatiivien puhemies ilmoitti tässä hiljattain, että ei tahdo olla sellaista kyvykästä edustajaehdokasta saatavissa, mutta kuitenkin mainitsi, että ehdokas tullaan asettamaan heidänkin puolueestaan.

NDP, eli uusdemokraatti-puolue, nimitti jo maaliskuussa valtiopäivämies-ehdokkaansa ja siksi nimitettiin suomalaista syntyperää oleva tämän perukan kasvatti, Walter Rantala. Hän on ammatiltaan automekaniikan opettaja täkäläisellä jatkokoululla ja puolue riennoissa joutunut johtaville paikoille. Persoonakohtaisesti en tunne Walteria, mutta hänen äitinsä kertoi, että kahdesta asiasta hän "takaa poikansa", että hän on rehellinen ja erikoisen työteliäs asioissa joita hän koettaa edistää.

Hyvin työteliäitä kansanedustajia tämä kulmakunta vaatiikiin. Aina on asioita joita täytyy kohentaa. Nytkin täällä koko Timminsin kaupungissa kärsitään hammaslääkäripulaa. Esimerkiksi tässä meidän Eteläpäässä on ollut joskus kaksikin hammaslääkäriä, mutta nyt ei ole yhtään ja vähentyneet he ovat Timminsin puoleltakin. Kovassa hampaan pakotuksessa on käännyttävä tavallisen lääkärin puoleen ja kuulemma nekin hätä tilassa voivat sinua auttaa, mutta kovia hammaskipuja täällä joudutaan kärsimään, koska lääkärienkin vastaanotolle on myöskin odotettava useita päiviä.

* * *

Mutta kaikessa tapauksessa tämä kulmakuntakin näyttää pysyvän aikansa tasolla. Paikalliseen sanomalehteen on ilmestynyt ilmoitus, jossa eräs mr. Chang Ho Kim ilmoittaa antavansa tuota maailman vanhinta akupunktiohoitoa, mutta hyvin salaiselta tuntuu tämäkin koska sinnekään ei pääse ilman etukäsi tilausta.

Kaikkea edistystä tapahtuu jatkuvasti täälläkin, mutta toisinaan on taantumustakin tiedossa. Viime viikolla sai kaupunkimme valtuusto täkäläisen Ontario Northland Rautatie-yhtiön presidentiltä kirjeen, jossa yhtiö ilmoittaa valtuustolle, että jos ei matkustajaliikenne parane tulevan kuuden kuukauden aikana, niin yhtiö lopettaa henkilömatkustuksen täkäläiseltä rautatieltä. Valtuusto piti tätä kirjettä kovin pahana kertoen, että siellä North Bayssa taitaa istua miehiä jotka eivät tiedä paljoakaan Timminsin asioista. Entiseen aikaan tänne kulki neljä junaa päivittäin, joissa kuljetettiin matkustajia sekä rahtia. Mutta nyt meinataan jättää tämä liikenne tykkänään pois. Paha juttu! En tiedä miten tämäkin tulee selviämään.

* * *

Varmistautukaa pohjoisen suomalaiset aina sitä "Syytinkiläistä" myöten siellä Kirkland Laken liepeillä. Teille tulee virkistäviä kansalaisten järjestämiä kulttuuritilaisuuksia, jotka vietetään täällä Eteläpään Jatkokoululla.

Thunder Bayn Ikinuoret tulevat ensin. Kesäkuun 16 päivänä ovat täällä ja viikkoa myöhemmin tulevat torontolaiset.

Harmittaa niin kovasti kun noissa järvissä on vielä hevosen kantojäät. Toivotaan, että ne culavat pois, jotta vieraamme saavat katsella kauniita vesistöjä.

— H.

Kevyemmältä kannalta

POLIISI-VIUHOTTAJAT KELLUTTIMET PALJAINA

Portsmouthista, R.I., perjantaina saapuneitten tietojen mukaan poliisipäällikkö John Pierce esitti torstai-iltana vaatimuksen, että Bostonin poliisihallinto ryhtyy kurinpidollisiin toimenpiteisiin niitä ei-virkatoimituksessa olleita bostonilaisia poliiseja vastaan, jotka alastomina viuhottelivat Ramada Inn:ssä koko yön kestäneen juomingin aikana (viikko sitten) perjantaina.

Pierce sanoi Bostonin poliisiviranomaisten tunnistaneen omia miehiään 15-miehisessä ryhmässä, joka riisuutui ja hyppäsi alastomana mainitun Inn:n uima-altaaseen ja sitten marssivat ja vetelehtivät (loitered) hotellin aulassa.

"Vierailijain valokuvien mukaan suoritetun tunnistuksen mukaan minä odotan, että Bostonin poliisilaitos korvaa täydellisesti hotellille aiheutetut vauriot ja että se esittää Ramada Inn:ille virallisen anteeksipyynnön kiusallisesta tilanteesta", sanoi mr. Pierce.

Ko. poliisit olivat osana Bostonin poliisilaitoksen 100-miehisessä ryhmässä joka ilmoittautui lähiseudulla, Newportissa, pidettyyn Kansallisen poliisiviikon paraatiin.

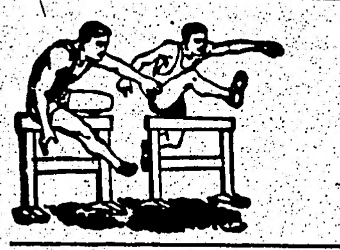

Urheilua ★

Vaihteeksi jälleen kerran amatöörisääntöjä rukataan

LONTOO — Olympiakisojen osanottajia koskevia amatöörisääntöjä pyritään liventämään. Kansainvälinen olympiakomitea (KOK) on julkistanut ehdotuksensa uusiksi amatöörisäännöiksi.

Kysymys tulee KOK:n lokakuussa pidettävässä kongressissa esille. Uudet säännöt tulisivat koskemaan jo vuoden 1976 olympiakisoja. Sääntöehdotus tarvitsee taakseen kongressissa 2 3 edustajiston hyväksymisen.

Paljon parjattu 26. paragrafi sisältää uudistetussa muodsosaan esityksen, jonka mukaan urheilija voi määrätyissä rajoissa saada korvausta sekä kilpailuistaan että harjoituksistaan. Tarkoituksena on, että kansainväliset urheiluliitot voivat itse määrittää kuinka suurina ne hyväksyvät näiden korvausten maksamisen.

Urheiluun liittyvä mainostus tässä yhteydessä on kuitenkin kielletty. Urheilija ei saa antaa nimeään mainostarkoitukseen eikä liioin kantaa mainoksia urheiluasuissaan. Eräitä takaportteja on tällöinkin, mutta silloin kaikki tulot on ohjattava olympialaisille järjestöille.

KOK:n erityisvaliokunta on työskennellyt amatööriasian ja uusien sääntöjen parissa jo yli vuoden ajan. Nyt valmistunut esitys siirtyy tämän jälkeen kansanvälisille urheilujärjestöille. Kesäkuussa jatketaan asioiden käsittelyä nimenomaan keskittymällä määrättyihin erityiskohtiin.

Ammattilaisuus on tietysti edelleen poissa olympiakuvioista. Samoin on edelleenkin kiellettyä, että amatöörit voisivat kilpailla samoissa kilpailuissa ammattilaisten kanssa.

Uudet amatöörisäännöt välttävät käsittelemästä opiskelun ja urheilun välistä suhdetta. Tämä johtuu siitä, että on erittäin vaikeaa vetää rajaa opiskelevan urheilijan ja urheilevan opiskelijan välille.

Aiemmin oli säännöissä määräys, että olympiaurheilija ei saa kilpailla tai harjoitella enempää kuin 60 vuorokautta ulkomailla. Tämä sääntö on nyt poistettu, koska KOK:n puheenjohtajan mukaan tätä sääntöä on ollut vaikea toteuttaa tarkkailun mahdollisuuksien puuttuessa. Uusien sääntöjen mukaan on nyt myös urheilun parissa ammatikseen työskentelevät opettajat (liikunnanopettajat ja -ohjaajat mm.) normaalilla tavalla olympiakelpoisia.

Tärkein uudistus on kuten sanottu, se, että työnantajat, kansalliset urheilujärjestöt ja olympialaiset komiteat voivat itse määrittää kilpailujen ja harjoitusten rahoittamiseen liittyvät kysymyksensä.

Melkoisena yllätyksenä koettiin kuitenkin lähes täydellinen mainoskielto, joka jo on saanut arvostelua osakseen. Kansainvälisen hiihtoliiton puheenjohtaja Marc Hodler on esittänyt toivomuksen jonkinlaisen kompromissin löytämiseksi asiassa. Hiihtourheiluhan on tunnetusti ollut melko vahvasti riippuvainen mainostuloista eri yhteyksissä.

Amerikkalainen jalkapallo työntyy myös Länsi-Eurooppaan

Parhaillaan kaavaillaan Länsi-Euroopan liigaa amerikkalaiselle jalkapallolle. Liigan muodostaisivat Itävallan, Tanskan, Saksan liittotasavallan, Italian, Turkin, Ranskan ja eräiden muiden maiden joukkueet. Länsi-Euroopan liigan ensimmäiset mestaruusottelut pelattaisiin vuonna 1975.

Amerikkalaisen jalkapallon levittämisestä Eurooppaan ovat kiinnostuneita ennen kaikkea liikemiehet. Amerikkalainen Bob Kape on yksi Euroopan liigan päärahoittajista. Hän vakuuttaa eurooppalaisille virkaveljilleen, etteivät nämä toimet vaadi suuria pääomia. Aluksi ei tarvita edes katsojia. Tärkeintä on järjestää ottelujen televisiointi Yhdysvaltoihin. Amerikkalaiset odottavat kovasti otteluja Euroopan stadioneilla.

Mitä amerikkalainen jalkapallo itse asiassa on. Saksan liittotasavallassa ilmestyvä Unsere Zeit kirjoittaa, että on varsin ivallista kun amerikkalaiset kutsuvat jalkapalloa peliksi. Meidän jalkapallomme viittaavaa siinä on vain nimi. Se on syntynyt rugbysta, mutta sitäkin amerikkalaisten "peliin" on jäänyt vain munanmuotoinen pallo.

Rugbyssä pelikenttä on 68 metriä leveä, amerikkalaisessa jalkapallossa 48 metriä. Rugbyssä saa pysäyttää vain pelaajan, jolla on pallo hallussaan ja silloinkin vain sääntöjen puitteissa. Amerikkalaisessa ei ole mitään rajoituksia. Saa taklata ketä vain ja miten vain.

Amerikkalaiselle jalkapallolle ovat luonteenomaisia murtuneet leukaluut, katkenneet luut, aivotärähdykset. Pelaajat käyttävät perusteellisempia suojuksia kuin jääkiekkoilijat, mutta niistäkään ei ole juuri apua loukkaantumisten ehkäisemiseksi.

Otteluiden tilastot ovat järkyttäviä. Vuosina 1931—1968 amerikkalaisessa jalkapallossa sai surmansa 658 pelaajaa, mikä on 350 uhria enemmän kuin ammattinyrkkeilyssä USA:ssa samana ajanjaksona. Erityisen murheellinen "jalkapalloilijoille" oli vuosi 1965. Silloin kuoli 45 pelaajaa, joista yli puolet oli 16—18-vuotiaita.

Yksistään Visconsinin osavaltiossa vuonna 1967 34,000 nuoresta "jalkapalloilijasta" sai vakavia vammoja lähes 6000, heistä 933 jäi rammaksi loppuiäkseen.

Amerikkalaiset nuorukaiset haaveilevat loistavasta urasta ammattilaispelaajana, suurista palkoista. Tässä pelissä onnistaa kuitenkin vain harvoja.

Ei ole vaikea kuvitella mikä odottaa Länsi-Euroopan "jalkapalloilijoita".

Shaughnessy voitti 10 m. tiejuoksun Thunder Bayssa

Thunder Bay. — Canadan Legionan paikallisosaston järjestämän 10 mailin tiejuoksukilpailun vaikeudeksi tuli Victorian päivänä koleahko sää, mutta siitä huolimatta osanottajia oli 30. Suomen Mikko Ala-Loppilampi sai tyytyä vaatimattomaan kuudenteen sijaan ajalla 51.33. Matti Kiiveri, Timminsista, sijoittui viidenneksi ja Reipas-seuraa edustanut Esko Pesonen oli 19.

Toronton olympialaisklubia edustanut Dan Shaughnessy otti johtoaseman—kuudennen mailin jälkeen ja piti sen käsissään loppuun asti. Hänen voittoaikansa oli 47.37.6. Toiseksi ja kolmanneksi tulivat mestarin seuratoverit Jerome Dayton (48.29.8) ja kolmanneksi Bob Moore (49.14.0). — T.L.

"KEVÄT" JULKAISU 1974

Työmies-Eteenpäin liikkeessä tänä vuonna painettu, yhteisvoimin julkaistu "KEVÄT" on saapunut lehtiliikkeeseemme ja asiamiehille.

Tämä arvokas julkaisu maksaa AINOASTAAN $1.50.

Vapaus Publishing Company Ltd.

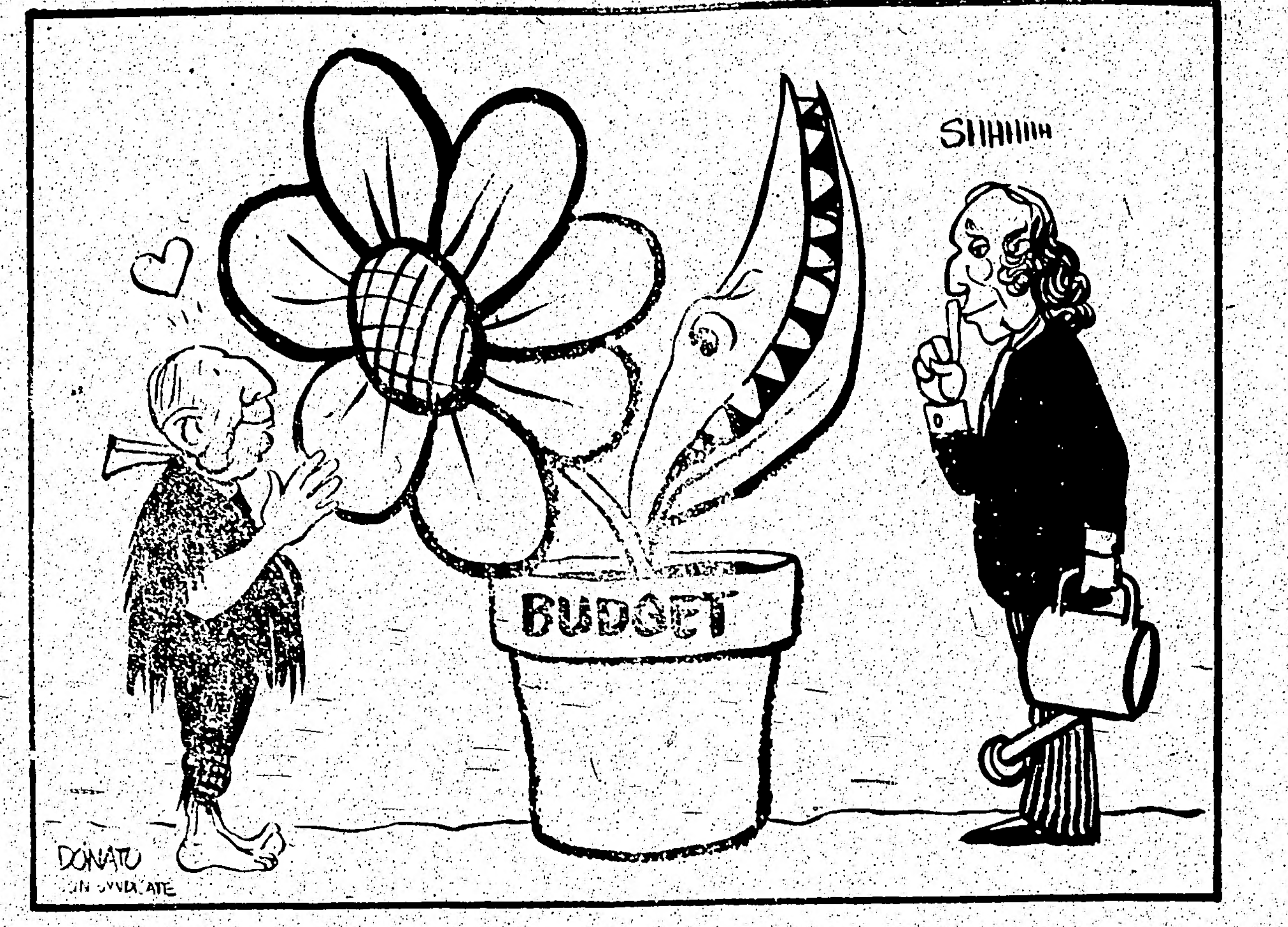

Tarkoituksellisesti tai tarkoittamatta, budjetista tuli liberaalien vähemmistöhallitukselle riesa jonka seuraamukset nähdään vaalipäivänä, eli 8. heinäkuuta.

Vakoilujuttu esirippuna?

LÄNSI-SAKSAN KRIISI SAATTAA KÄRJISTYÄ BRANDTIN EROTTUA

Berliini. — Liittokansleri Willy Brandtin ero on ilmaus kärjistyneistä kriisi-ilmiöistä, jotka johtuvat kapitalistisesta voittojärjestelmästä ja joita viime aikoina esiintyy yhä voimakkaammin yhteiskunnallisen elämän kaikilla aloilla. Näin sanotaan Saksan kommunistisen puolueen (DKP) puhemiehistön tk. 14 pnä julkaisemassa kannanotossa. Tältä pohjalta kehittyi suur- ja varustelupääoman taantumuksellisten piirien liitto, jota tukivat kristillisdemokraattinen oppositio, lukuisat valtion virkamiehet ja jonka toiminnan auttoi myös SPD:n oikeistosiiven toiminta, sanotaan DKP:n lausunnossa edelleen.

DKP toteaa, että Brandtin hallitus on myös itse auttanut CDU CSU:n ajojahtia jännityksen lieventämispolitiikkaa, rauhaa ja sosiaalista edistystä vastaan koska se ei ottanut huomioon äänestäjien odotuksia, koska se jätti työtätekevien ihmisten edut monopolien voittoja valtaetujen taakse koska se ei toteuttanut ammattiliittojen vaatimuksia, vaan esiintyi niitä vastaan, koska se auttoi kapitalistisen kriisin seurausten sälyttämistä työtätekevien ihmisten harteille ja koska se oli mukana kommunismin vastaisessa taistelussa.

DKP VAROITTAA

— Willy Brandtin erolla ei ratkaista yhtään niistä ongelmista, joita maassamme on. Päinvastoin me kommunistit varoittavat siihen, että suurpääoman voimakkaat oikeistovoimat pyrkivät kääntämään maamme kehitystä tässä yhteydessä enemmän oikealle, toteaa DKP. Sen vuoksi puolue vetoaa kaikkiin työtätekeviin jotta ne toimisivat niin ettei jännityksen lieventämisen kehitystä estettäisi, eikä annettaisi poistaa saavutettuja sosiaalisia oikeuksia ja vapauksia. Puolue vetoaa myös sosiaalidemokraatteihin ja toteaa, että tässä tilanteessa on yhteistoiminta edistyksellisten sosiaalidemokraattien kanssa kin etujen mukaista.

Myös DDR:n päälehden SEDn pää-äänenkannattajan Neues Deutschlandin Bonnin kirjeenvaihtaja korostaa, miten liittotasavallan oikeistovoimat käyttävät häikäilemättä hyväksi sitä, että Brandtin hallitus asettui selvästi vastustamaan ammattiliittojen vaatimuksia. Ammattiliitot olivat aikaisemmin SDP:n parhaita tukipylväitä. Vaikka ulkopolitiikka ei ollutkaan ratkaisevaa Brandtin erolle, huomauttaa lehden kirjeenvaihtaja kuitenkin, että Willy Brandt viivytteli ja esti monien sellaisten toimenpiteiden suorittamista, jotka olisivat olleet hänen ulkopolitiikkansa johdonmukaista jatkoa.

VAKOILUJUTTU ESIRIPPUNA

Neues Deutschland viittaa myös SPD:n sisäisiin erimielisyyksiin mm. nuorsosialistien ja toisaalta liittopäiväryhmien puheenjohtaja Herbert Wehnerin erilaisiin käsityksiin. Eroon vaikuttivat tietysti hyvin paljon tämän vuoden vaalitappiot, jotka alkoivat Hampurin kunnallisvaalien 10 prosentin paikkojen menetyksellä ja jatkuivat seuraavissa vaaleissa. Saarin alueen kunnallisvaaleissa Brandt joutui toteamaan, että kristillisdemokraatit saavuttivat 36 kunnassa 50:stä ehdottoman enemmistön. Saarin alueella on työläisten osuus väestöstä erittäin suuri. Brandtin itsensä mainitsemaa hiljattain tapahtunutta liittokanslerin virastoon vakoilujuttua Neues Deutschland samoin kuin useimmat Saksan liittotasavallan kommentoijat pitävät vain esirippuna, jonka taakse todellisia syitä yritetään kätkeä.

Tanskan vastalauselakoissa oli osanottajia lähes puoli miljoonaa

Kööpenhamina. — Toista viikkoa sitten Tanskan porvarillisen hallituksen veron korotusohjelman vuoksi alkanut lakkoliike laajeni viime perjantaina lähes yleislakoksi. Eräiden arvioiden mukaan lakossa olisi ollut lähes puoli miljoonaa työläistä ja toimihenkilöä. Perjantain kuluessa lakkoon yhtyivät mm. olutpanimojen ja suurten telakoiden työläiset sekä Kastrupin lentokentän kenttähenkilökunta. Postin ja polttoaineen jakelu on pysähdyksissä.

Samoin tanskalaisten kansallis juoman oluen kuljetukset. Sairaalat ottavat enää vastaan vain hätätapauksia.

Työläisten varoituslakoista ja mielenosoituksista huolimatta Tanskan kansankäräjien porvarillinen enemmistö hyväksyi torstain vastaisena yönä lain välillisten verojen korottamisesta. Huomattava korotus koskee mm. olutta ja muita alkoholijuomia, savukkeita ja kestokulutushyödykkeitä. Myös sähkön hintaa aiotaan korottaa. Asuinrakennus- ja sosiaalimäärärahoja aiotaan supistaa tuntuvasti. Välitöntä verotusta hallitus lupasi lieventää jonkin verran.

Verojärjestelyillään "vapaamielinen" pääministeri Poul Hartling suurviljelijöiden puolueen Venstren johtaja sanoo saavansa Tanskan maksutaseen korjatuksi.

Saadakseen enemmistön kansankäräjillä Hartling tarvitsi verolakiensa taakse myös Tanskan Vennamon, ns. edistyspuolueen johtajan Hogens Glistrupin ja hänen puoluetoveriensa äänet. Viime syksyn vaalien jälkeen niin Hartling kuin muutkin puoluejohtajat vannoivat, etteivät he ryhdy mihinkään yhteistyöhön Glistrupin kanssa. Glistrup sai vaaleissa runsaasti ääniä, koska hän vaati kaikkien verojen poistamista. Häntä uhkaa edelleen oikeudenkäynti osakeyhtiölain rikkomisen ja veronkavalluksen johdosta.

Erityisesti työläisiin ja toimihenkilöihin kohdistuvaa hallituksen kiristysohjelmaa vastustavat kommunistien lisäksi kansan sosialistit ja suuri osa sosialidemokraateista, etenkin sosdem. ammattiyhdistysväestö. Siitä huolimatta, että Tanskan ammatillisen keskusjärjestön LO:n puheenjohtaja julisti lakot laittomiksi ja mielenosoitukset typeryydeksi ja "kommunistien hysterian ilmauksiksi" ovat sosiaalidemokraattiset työläiset osallistuneet niihin.

Ensi kertaa sitten viime syksyn vaalien on kansankäräjillä muotoutunut selvä oikeisto-vasemmisto jakautuma. Vaikka Hartlingin porvarillinen hallitus veroäänestyksessä saikin kaikkien porvaripuolueiden äänet ja siten luottamuslauseen ei sen asemaa voi sanoa vahvaksi. Uusintavaalien mahdollisuus on edelleen olemassa etenkin jos lakkoliike jatkuu.

USA:n dokumenttien sanotaan peittäneen tshekki-kuolemaa

Washington. — Ulkoministeriön salaiset asiakirjat, jotka julkistettiin viime keskiviikkona, antavat lisävaloa 26 vuotta vanhalle "mitä-tapahtui" otsikkotulle salaisuudelle Tshekkoslovakian ulkoministeri Jan Masarykin kuolemantapauksen yhteydessä.

Näiden yhdysvaltalais-asiakirjojen mukaan Masarykin ystävät, jotka halusivat yleisön uskovan, että hänet murhattiin, peittivät todistusaineiston siitä, että Masaryk tosiasiassa teki itsemurhan.

Tshekkoslovakian perustajan Thomas Masarykin poika, Jan Masaryk, löydettiin Cernin Palatsin pihasta Prahasta kuolleena maaliskuun 10 pnä 1948, kuukauden kuluttua vallankumouksen jälkeen.

Kommunistijohtoisen poliisilaitoksen nopea 10-tuntinen tutkimus totesi, että Masaryk oli suorittanut itsemurhan hyppäämällä ulos ensimmäisen kerroksen pesuhuoneen ikkunasta. Mutta heti levisi huhuja, että Neuvostoliiton agentit olivat murhanneet hänet sillä tavalla, että kuolema näyttäisi itsemurhalta.

"JULKAISEMATTOMIA LAUSUNTOJA"

Yhdysvaltain asiakirjoihin sisältyy Prahassa Yhdysvaltain suurlähettiläänä olleen Laurence Steinhardtin kirje (silloiselle) ulkoministerille George Marshallille.

Tämä kirje paljastaa, että vissit "julkaisut lausunnot, jotka tulevat presidentin (Eduard Benesin) lähettyviltä ... selittäen, että avattuja parranajokoneiden teriä ja yöpaidasta solmitut köydet löydettiin Masarykin makuuhuoneesta, antaen vahvistusta teorialle suunnitellusta itsemurhasta.

"Lähteet ovat tukahduttaneet tämän informaation siksi kun ne haluavat yleisön jatkavan uskomaa, että hänet murhattiin."

Suurlähettiläs Steinhardt jatkaa kirjeessään: "Minusta näyttää, että jos hän (Masaryk) suorittaisi itsemurhan, hän olisi todennäköisesti jättänyt maanmiehilleen osoitetun lausunnon tai julistuksen, sillä Masaryk oli sydämeltään todellinen patriootti."

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay — Kiirellisenä pidettiin tk:n 15 päivänä Port Arthurin vaalipiirin kommunistisen ehdokkaan Clifford Wahlin johtavan vaalitaistelun komitean kokous, jossa yksityiskohtaisemmin käsiteltiin alueellisia kysymyksiä ja vaalitoimintaa.

Ehdokas Wahl jo nuoruudessaan taistellessaan työväen unionistisen liikkeen mukana, joutui omaksumaan sen marxilaisen peruskäsitteen, että kapitalististen suurkorporationin omistus tuotantovälineisiin ratkaisee jotta työläiset saavat vain työpalkan muodossa osan työnsä tuloksista, joitten pitäisi kuulua koko yhteiskunnalle, mutta hinnat kulutustarpeille määrää niiden omistaja, joten työläisten täytyy taistella kohottaakseen palkkoja, eläkkeitä jne. Tällä alueella työllisyyden parantamiseksi pitää Kommunistipuolue keskeisenä terästeollisuuden kehittämistä, sulattimon perustamista kruunun kontrollissa jne.

Ne ovat tärkeitä vaalikysymyksiä Wahlin toiminnassa. Hän on aktiivisesti vastustanut Canadan osallistumista Vietnamin sotaan. Syystalvella hän esitti kaupungin valtuuston kautta protestilausunnon siitä kun Canadan ulkoministeri tunnusti Chilen juntan terrorimenetelmineen. Hän on tuominnut liberaalihallituksessa olevan paikallisen jäsenen Robert Andrassin poliittiset konikaupat, joista viimeisin on 6½ miljoonan dollarin lahja rakennuskorporatioille, jota käytetään maanalaisen pysäköimistallin rakentamiseksi vain yksityisten suurten kauppaliikkeiden eduksi.

NDP:n kantaa arvosteltiin siinä, että se ei ole kyennyt yhdistämään työläisten, farmarien ja yleensä puutteessa olevien kansanjoukkojen taistelua hintain korotusta vastaan, vaikkakin on kuluneen 18 kuukauden ajalla yrittänyt puristaa liberaaliselta vähemmistöhallitukselta myönnytyksiä, mutta heikkoutena on siinä ollut juuri se ettei se ole kyennyt esittämään suurmonopolien puolueita vastaan kansanohjelmaa.

NDP ei ole koskaan huomioinut, että inflaatio ei ole sosialistisessa maailman osassa, vaan ainoastaan lahoavan kapitalismin alaisissa maissa, mikä onkin perusheikkous sen toiminnassa.

* * *

Finnish Ikinuorten kerhon viihdetilaisuudessa viime keskiviikon iltapäivällä katseltiin elokuvaa CIO:n nousun historiasta ja sen taistelusta järjestymättömien järjestämiseksi.

Nyt on työväen unioliikkeen tilanne Canadassa huolestunut Yhdysvalloissa olevan AFL—CIO johtajien yhteistoiminnasta USA:n monitahoisessa vehkeilyssä.

South Porcupineen ohjelmallisen vierailun yhteydessä tiedotettiin, että retkellä näyttää jo olevan suuremmat mahdollisuudet kuin alussa ajateltiin, sillä sen ympäristön suomalaisella toiminnan liikkeellä on mahdollisuus yhdistää eläkeläisten etujen ja toiminnan liikkeeksi koko So. Porcupine, Timmins, Shumaker, Pottsville, Porcupine, jne. alueen suomalaiset Ikinuorten Kerhon rakentamisen kautta. Kun vielä siihen lisätään Torontonkin vierailu, niin saadaan yhteiset tilaisuudet tutustumiselle ja asiain harkintaan.

* * *

Elokuva "Doctor Norman Bethune" näytetään sunnuntaina, toukokuun 26 pnä, kello 2 ip. Finnish haalilla, 316 Bay St., Thunder Bay, Ont.

* * *

Thunder Bayn kaupungin alueen koululautakuntien tulo- ja menoarviot ovat nyt nousseet inflaation seurauksena. Niinpä verrattuna viime vuoteen, jolloin menoarvio oli $25.650.000, Fort Williamissa ja Port Arthurissa, niin nyt se on jo $27,700,000, eli 11 prosenttia korkeampi.

Samoin ovat muut menoerät nousseet.

Thunder Bayn veromillit ilmenevät nyt seuraavasti: Fort William wardissa 3.4 milliä, Port Arthur wardissa 2.1 milliä, Neebing wardissa 2.6 milliä ja Mc Intyre wardissa 2.7 milliä.

V. 1973 koululautakunnan jäsenet äänestivät itselleen palkkoja $245,000.00. Nyt on kuitenkin saatu aikaan maakunnallinen säädäntö, joka estää heidän omavaltaisen toimintansa siihen, koska maakunta omaksuu määrärahan luovuttamisessa oikeuden sekaantua.

— ATH

USA tunnusti nyt sateentekopuuhansa

Washington. — Puolustusministeriö on tunnustanut kongressille, että USAn ilma- ja merivoimat osallistuivat laajamittaisiin sateen-teko-operaatioihin Kaakkois-Aasiassa vv. 1967—72 tarkoituksella hidastuttaa Pohjois-Vietnamin asevoimien ja tarvikkeiden liikuntaa Ho Chi Minh-tiellä, kuten asia nyt esitetään.

Lauantaina julkistetussa todistajalausunnossa ilmenee, että entinen puolustusministeri Melvin Laird on esittänyt kongressille anteeksipyynnön siitä kun hän on ehdottomasti kieltänyt tiedot että sateentekoyritykset ovat olleet jatkuvassa käynnissä. Laird esittää anteeksipyyntönsä perusteeksi "tietämättömyyden" asiasta, sen että hän ei ole "koskaan antanut hyväksymistä sille, ja sen että hän on luullut, ettei sellaista toimintaa ollut presidentti Lyndon Johnsonin aikana.

Sateentekomenetelmällä voidaan lisätä 30-prosenttisesti paikallista sademäärää, selitetään Pentagonista. Nyt myönnettiin Vietnamin ilmatilassa suoritetun 6,602 sellaista lentoa, jonka avulla oli tarkoitus "pommittaa" pilviä sateen aiheuttamiseksi.

Pidätyksiä Rhodesiassa

Salisbyry. — Rhodesian afrikkalaisen kansallisneuvoston AN C:n 16 johtohenkilöä on pidätetty Headlandsissa, joka sijaitsee noin 100 kilometriä Salisburyn itäpuolella. Asiasta ilmoitti ANC:n tiedotussihteeri Edson Sithole keskiviikkona.

Piispa Abel Muzorewan johtama ANC on Rhodesian ainoa laillinen mustien järjestö. Se on johtanut afrikkalaisten taistelua Ian Smithin valkoisen hallituksen yksinpuolista itsenäisyysjulistusta vastaan.

Sithole kertoi keskiviikkona yrittäneensä turhaan saada yhteyttä pidätettyihin.

Rhodesian tiedotusministeriö ei ole suostunut kommentoimaan asiaa. Kaksikymmentä ANC:n aktiivijäsentä pidätettiin viime vuoden heinäkuussa ja heidän ilmoitettiin olevan vaarana maan turvallisuudelle.

Radioaktiivisuus huolestuttaa

Rooma. — Italialaisen Maddalenan saaren alueen käyttäminen USA:n atomisukellusveneiden tukikohtana huolestuttaa yhä enemmän mainitun saaren asukkaita.

Italialaisten lehtien mukaan kansallisen ydinenergiakomitean äskettäin suorittamien tutkimuksien on todettu, että amerikkalaisten ydinmoottoreilla varustettujen sukellusveneiden ilmestyttyä saaren rannikolle on sen rantavesien radioaktiivisuus huomattavasti lisääntynyt.

I'Espresso -lehti varoittaa tämän johdosta, että huolimatta viranomaisten ilmoituksesta, jonka mukaan radioaktiivisuuden lisääntyminen Maddalenan saaren seutuvilla on "vähäistä" vaara piilee jokaisessa, jopa erittäin vähäisessäkin radioaktiivisten aineiden lisääntymisessä vedessä.

HILLPORT TAXI

SUOMEA PUHUVAT AJURIT

Puh. 345-5461

148 S. Algoma St.

Thunder Bay "P" Ont.

Gennady Gerasimov:

MIKSI HAIKARA EI LENNÄ AMERIKKALAISKOTEIHIN...

— Lapset käyvät nykyään kalliiksi, valittelee amerikkalainen tuttavani. Hän on menestyvä suunnitteluarkkitehti. Hänen vaimonsa on opettaja. Molemmat ovat kolmenkymmenen.

En enää ihmettele, että lapsikysymystä voidaan tarkastella sellaiseltakin ratkaisevalta kannalta. Kaikella on täällä hintansa. Hiljattain lehdet täsmensivät, paljonko presidentti "maksaa" ottaen huomioon hänen henkilökohtaisen omaisuutensa. On hyödyllistä tietää paljonko "arvoinen" uusi tuttava on. Usein sellaiset tiedot määräävät kehityksen ystävyyden asteen. On luonnollista, että lapsinkin voidaan haluttaessa lyödä hintalappu. Tietenkään lapsi ei veisi tuttaviani vararikkoon. Mutta sen takia he joutuisivat luopumaan yhdestä jos toisestakin mukavuudesta. Ja sitä he eivät halua.

Tämä pariskunta on tyypillinen. USA:n yleinen mielipide on selvästi suuntautunut seuraavaa sukupolvea vastaan. Haikara vierailee yhä harvemmin amerikkalaisissa perheissä — se sama sadun haikara, joka tuo nokassaan vauvanyyttejä. Syntyvyys laskee edelleen maassa. Washington Post kertoi maaliskuun 1. päivänä, että viime vuonna maassa syntyi 3,141,000 pienokaista. Vuonna 1972 heitä syntyi 100,000 enemmän. Vuonna 1960 syntyi 3,868,000 pienokaista. Supistus vaikuttaa sitäkin voimakkaammin kun ottaa huomioon että maan väkiluku on tänä aikana kasvanut. Nuoria naisia on enemmän mutta he synnyttävät vähemmän.

VIHAAVATKO AMERIKKALAISET LAPSIA

"Vihaavatko amerikkalaiset lapsia?" kysyy Esquire-lehti maaliskuun numerossaan. Lehti kertoo, että 55,3 pros. kaikista alle 35-vuotiaista amerikkalaisista miehistä on poikamiehiä ja 44,6 pros. kaikista alle 35 vuotiaista naisista naimattomia.

Syyt tähän väestön epätavalliseen demografiseen käytökseen ovat monet. Kosketellaanpa niistä vain kahta: yhteiskunnallista ilmapiiriä ja taloudellista tilannetta.

Lasten vastainen mieliala on maassa syntynyt vuosien mittaan uusmalthusiaanien ponnistuksin. Nämä ovat nået pelotelleet tavallisia eläjiä sillä, että elintaso alenee koska ihmisiä alkaa olla liikaa. On olemassa esimerkiksi "Epävanhempien kansallinen järjestö" jota johtaa kirjan "Lapsi on ansa" kirjoittanut tarmokas Ellen Peck. Järjestö valitsi "vuoden 1973 epäisäksi" Stuart Mottin, 37-vuotiaan vanhanpojan ja General Motorsin yhtymän johtajan miljonääriperillisen.

Pyrkimys lapsettomiin perheisiin ilmenee asunnonrakennustoiminnassa. Hiljattain New Yorkin keskustassa sijaitsevalle Columbus-aukiolle kohosi yli 40 kerroksen korkuinen valtava asuintalo jonka kaikki asunnot kulmahuoneistoja lukuun ottamatta on tarkoitettu kaksihenkisille perheille. Chicagoon on rakennettu viiden 16-kerroksisen tornitalon muodostama kompleksi jossa on asukkaita varten uima-altaat, saunat, urheilusalit, tenniskentät ja jopa tallit mutta ei lasten leikkikenttää. Jopa kielessäkin tapahtuu siirtymiä. Perheitä, joita aiemmin nimitettiin lapsettomiksi (childless), nimitetään nykyään "lapsivapaiksi" (childfree). Toisin sanoen korostetaan lapsettomuuden etuja. Miinus on vaihtumassa plussaksi yleisessä mielipiteessä.

KALLIS LAPSI

Tietenkin amerikkalaiset itse tietävät parhaiten miten tässä arkaluontoisessa kysymyksessä on meneteltävä. Todettakoon vain että elintaso ei riipu väkiluvusta vaan yhteiskunnan organisaatiosta. Esimerkiksi työttömiä nimitetään "ylijäämäihmisiksi", mutta eiväthän he itse asiassa ole liikaa. Yhteiskunnan organisaatio ja rakenne vain estävät heitä tekemästä työtä tämän sanan yhteiskunnan hyväksi.

Amerikalla on suopea luonto, sen historiassa ei ole vihollishyökkäyksiä eikä työsiirtolaisia. Siksi sillä ei ole mitään syytä pelätä lapsia. Ja puheet "lapsivaarasta" vain vetävät huomion pois maassa vallitsevien onnettoman tilan todellisista syistä.

Se ilmenee muun muassa uskomattoman korkeana hintana, jonka vanhemmat joutuvat maksamaan lapsesta. Esquire-lehti esitti seikkaperäisimmän kaikista näkemistäni laskelmista — kolme sivua tiheään painettuja taulukkoja.

Ensimmäisen aukon perheen budjettiin pienokainen syö jo syntyessään: lääkäri ottaa 800 dollaria, kätilö 200 dollaria, viisi päivää synnytyslaitoksella maksaa 500 dollaria ja 100 dollaria on maksettava välittömästi synnytysavusta.

Ensimmäisen elinvuotensa loppuunmennessä lapsi on tullut maksamaan kaikkiaan 5,400 dollaria.

Poikkeuksiakin on. Viime vuoden lopulla Edna ja Eugene Stanek saivat Denverissä kertaheiton kuutoset. Viisi niistä jäi eloon. Synnytys ja keskosten hoito tuli maksamaan 35,000 dollaria. Silloin perustettiin erityinen avustusrahasto. Mutta harvinaista sekin on. Rahaston tilillä on kuitenkin vasta ainoastaan noin 2,000 dollaria.

Tavallinen pienokainen on viisivuotiaaksi päästyään maksanut vanhemmilleen jo 31,000 dollaria. 17-vuotias poika on maksanut 141,000 dollaria ja tyttö 144,000 dollaria. Lehti tekee sen varauksen että arviot ovat tietenkin likimääräisiä mutta luvut ovat pikemminkin liian alhaisia, varsinkin jos ottaa huomioon hintojen miltei väistämättömän nousun tulevaisuudessa.

TYKIT TÄRKEÄMPIÄ

Viranomaiset toteavat, ettei asia kuulu heille. Liittoavustuksia saavia lastentarhoja ja -seimiä on 700,000 lapselle, vaikka niitä tarvittaisiin kahdeksalle miljoonalle lapselle. Tämän budjetin kohdan vastustajat peloittelevat "amerikkalaisen nuorison sovjetisoinnin" vaaralla, joka muka uhkaa lastentarhoissa. Kannattajat taas korostavat, että koko ohjelma, jonka mukaan lapsille taataan tarpeelliset laitospaikat, tulee maksamaan vain 20 miljardia dollaria eli viidenneksen budjetin sotilasmenoista. Virallinen valinta on selvä: tykit ovat tärkeämpiä.

Demokrafit ovat aina varoittaneet että taloudelliset syyt ovat vain muuan niistä mahdollisista motiiveista joita ihmiset noudattavat, että suoraa riippuvuutta perheen elintason ja lapsiluvun välillä ei ole ja köyhillä on usein enemmän lapsia kuin rikkailla. Nykyisissä konkreettisissa amerikkalaisissa oloissa energiakriisin ja taloudellisen laman vallitessa laskelmoinnin osuus on silti suuri. Aikuiset ovat epävarmoja huomispäivästä. Tätä seikkaa korostaa Wall Street Journal joka artikkelissaan "Miksi syntyvyys laskee Amerikassa"? kirjoitti: "Lukuisista keskinäisessä yhteydessä olevista tekijöistä jotka määräävät syntyvyyskäyrän laskun, taloudelliset syyt ovat ratkaisevat. Voimme odottaa kaikkialla havaittavia jyrkkiä muutoksia tulevaisuuden syntyvyystasossa hyvinvointinäkymissä tapahtuvien muutosten mukaisesti". Tämän näkökannan mukaan tänä vuonna yhdysvalloissa syntyy lapsia vieläkin vähemmän, koska hintojen nousulla ja työttömyyden kasvulla ei näy olevan loppua.

Jokaisella vanhempien polvella on ollut omat suosikkinimensä. Vuonna 1948 useimmat vanhemmat antoivat lapsilleen USA:ssa nimen Linda tai Robert. Nyt nämä pienokaiset ovat itse vanhempia. He antavat omille lapsilleen mieluiten nimiä Jennifer ja Michael. Mutta Jennifereja ja Michaeleja tulee olemaan huomattavasti vähemmän kuin Lindoja ja Bobeja.

SATA PUHUJAA JA MAAILMANTALOUS

YK:n yleiskokouksen 6. erikoisistunnossa äskettäin käsiteltiin maailman raaka-ainekysymyksiä, kehitysmaiden talouden kohentamisen mahdollisuuksia ja yleensä maailmantalouden edessä olevia, todella tärkeitä näkymiä ja asioita.

Maailman kapitalistinen ja rahalehdistö kiinnitti kuitenkin tähän istuntoon ja siellä käsiteltyihin asioihin vähän huomiota.

Tästä istunnosta ja sen saamasta julkisuudesta kertoo oheisessa artikkelissaan APN:n kirjeenvaihtaja Gennadi Gerasimov seuraavaa

New Yorkissa räjähti pilvenpiirtäjä — YK:n rakennuksen korttelissa. Syypää oli kuulemma kaasuvuoto. Onneksi pilvenpiirtäjä oli hallintorakennus ja räjähdys tapahtui aamuseitsemältä, jolloin toimistovirkailijat vasta söivät aamiaista kotonaan. Näin selvittiin ilman suuria ihmishenkien menetyksiä. Paikalliselle lehdistölle räjähdys oli tärkein tapahtuma tässä Kilpikonnalahdeksi nimitetyssä kaupunginosassa.

Ja olihan niitä muitakin uutisia. Mutta oli päiviä, joina lehdet eivät rivillääkään maininneet tällä Kilpikonnalahden rannalla koolla olleesta YK:n yleiskokouksen 6. erityisistunnosta.

Kuitenkin — siteerataksemme Saksan liittotasavallan edustajan kokouspuheenvuoroa — "maapallo jolla seisomme, tärisee allamme". Yhdysvaltain ulkoministeri sanoi olevansa sitä mieltä, että milloinkaan vielä vuoden 1930 jälkeen maailman talousjärjestelmä ei ole joutunut sellaisiin koettelemuksiin kuin nyt. Englannin edustaja mainitsi, että maailman talouden tulevaisuus on yhden kortin varassa.

Lehdistön välinpitämättömyys on pahempaa kuin viha. Kylläinen ei ymmärrä nälkäistä. Yleiskokouksen istunnossa käsiteltään itse asiassa ihmiskunnan aineellisia kohtaloita, vaikka asialistan ainoa kohta onkin muotoiltu vaatimattomammin — raaka-aine ja taloudellinen kehitysongelmien tutkimiseksi. Ja edellä esitetyt mielipiteet kuvastavat sitä vakavaa levottomuutta, jota kehitysmaiden uuskolonialistisen riiston osallistuvat tuntevat — ei kuitenkaan ihmiskunnan kohtaloista, vaan kauhistavasta tulevaisuudesta.

Istunnon yleiseen keskusteluun osallistui toista sataa puhujaa. Yhteisin ponnistuksin he piirsivät paljon luotaantyöntävän kuvan nykyisistä kansainvälisistä suhteista. Esitettiin vastakkaisia arvioita ja suosituksia, mutta puheenvuorojen pakolliset osat olivat paljolti yhtenevät.

Jotkut puhujat totesivat sen seikan, että jo itse erityisistunnon kutsuminen koolle pohtimaan ehdotettua aihetta muodostui mahdolliseksi jatkuvan kansainvälisen jännityksen lievenemisprosessin, yhteiskuntajärjestelmiltään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainelon periaatteiden yhä vakaamman vahvistumisen kansainvälisten suhteiden käytännössä ja kaikkien anti-imperialististen voimien asemien lujittumisen vuoksi. Sierra Leonen tasavallan presidentti Siaka Stephens mainitsi rauhanomaisen rinnakkainelon kuuluvan ravinnon, asunnon ja terveyden ohella ihmiskunnan perustarpeisiin. YKn päätehtävä on rauhan säilyttäminen. Sitä mukaa kun sitä saavutetaan, saadaan mahdollisuuksia taistella taloudellisen oikeudenmukaisuuden puolesta.

Useimmin toistunut syytöskohta istunnossa esiintyneiden valtuutettujen puheenvuoroissa oli kansainvälisten markkinoiden hinnanmuodostuskoneisto, joka toimii tai pikemminkin on viime aikoihin saakka toiminut kuin väärin näyttävä vaaka, joka alituisesti ja harkitusti "erehtyy" kapitalististen maiden hyödyksi. Raaka-aineiden hintojen aleneminen ja teollisuustuotteiden kallistuminen luovat niin sanotun "hintaleikkurin", jolla kehitysmaiden "villat keritään". Jokaisen tavaran hintaan sisältyy ihmistyö. Se otetaan ilmaiseksi mikäli on kysymyksessä aasialaisen, afrikkalaisen tai eteläamerikkalaisen työ.

Toiseksi ja ensimmäiseen kohtaan liittyväksi syytöskohdaksi monopolit kapitalististen maiden politiikka joka on tähdätty teollisuuden kehitystä vastaan entisissä siirtomaissa. Ghanan valtuutettu muistutti esimerkiksi, että tässä kaakaon maassa ei koko siirtomaaherruuden aikana ollut rakennettu yhtä ainoata suklaatehdasta, ei yhtä ainoata kaakaon jalostuslaitosta. Kehittyneet kapitalistiset maat pystyttävät tullien ja tariffien muuria estämään teollista vientiä kehitysmaista.

Uuskolonialistisen riiston mekanismit ovat sysänneet kehitysmaat syvään velkakuoppaan. Niiden velkaantuneisuus lännelle on kohonnut miltei 80 miljardiin dollariin. Niiden on nyt maksettava velkojen korkoja 9 miljardia dollaria. Uudet lainat eivät enää riitä entisten velkojen korkojen maksuun.

Vielä yhdeksi syytoskohdaksi voidaan mainita "inflaation vienti" kehittyneistä kapitalistisista maista kehitysmaihin. Inflaatio johtaa valuuttavarantojen arvon, tosiasialliseen supistumiseen ja siihen että on maksettava kasvavia summia supistuvasta tuonnista.

Kulutustavaroiden hintojen nousu muuttaa monien maiden aseman vaikeasta katastrofaaliseksi. Nyt ei ole enää kysymys tyhjästä taskusta vaan tyhjästä vatsasta. Esimerkiksi Intiassa ovat sen valtuutetun mukaan uhanalaisina "vihreän vallankumouksen" saavutukset.

Seuraavana ja mahdollisesti syytöksen keskeisenä kohtana ovat kansainväliset yhtymät, nämä kansainvälisten valtatien maantierosvot. Meksikon edustajan mukaan eräiden laskelmien mukaan, vuoteen 1985 mennessä 80% markkinatalousmaiden (ts. kapitalistisen maiden) teollisuudesta on 300—400 monikansallisen yhtymän valvonnassa. Jo nykyisin tätä valvontaa luonnehtivat numerotiedot pelottavat: öljyteollisuus on seitsemän yhtiön käsissä, petrokemian teollisuudessa valtikoi 15 toiminimeä, elektroniikka on 10 yhtiön hallussa.

Monet kehitysmaiden valtuutetut ensimmäisestä puhujasta Houari Boumediennesta alkaen julistivat kansallistamisen ainoaksi tehokkaaksi lääkkeeksi. Kansallistaminen ei Boumediennen mukaan ole ideologisen valinnan kysymys, vaan keino vapautua, taloudellisen kehityksen tärkein edellytys.

Neuvostoliitto esiintyi istunnossa kehitysmaiden pyyteettömänä ystävänä. Itse asiassa ainoatakaan ruplaa ei ole sijoitettu yhteenkään kansainvälisen monopolistisen mustekalan osakkeeseen. Neuvostoliitto on yksipuolisesti peruuttanut tullimaksut kehitysmaiden tuotteilta. Sen avulla on kehitysmaihin rakennettu tai rakennetaan noin 1,000 teollisuus- ja muuta suurkohdetta. Neuvostoliittolaiset spesialistit tulevat turvatakseen tilalle astuvan työvoiman ja lähtevät luovutettuaan asiain hoidon koulutetun kansallisen henkilökunnan käsiin. Rakennetuista tuotantolaitoksista tulee asianomaisten maiden kansallista omaisuutta.

Kaksi valtuutettua — Kiinan kansantasavallan ja Albanian — loistivat YK:n puhujakorokkeelta siellä jo tutuiksi tulleita ja ikävystyttäviä Neuvostoliitolle vihamielisiä mielipiteitään. Niiden perusteettomuuden vahvisti se, etteivät ne saaneet minkäänlaista kannatusta muilta valtuutetuilta. YK:n sisällä leviävä viikkojulkaisu "Valtuutettujen maailma" kirjoitti asiasta, että "tällä kertaa kiinalaiset arvioivat väärin tämän erityisistunnon mielialoja".

Istunnossa torjuttiin jälleen yritys heittää varjo öljyntuottajamaiden ylitse, muka lännen energiakriisin osallisina. Tämä kriisi oli väistämätön seuraus syvenevistä ristiriidoista kapitalistisessa maailmantaloudessa. Öljyn alentuneet hinnat olivat pitkän aikaa ikään kuin salainen tukipalkkio kapitalististen maiden talouselämälle.

Ei raaka-aineen tuottaja- ja kuluttajamaiden "yhteisvastuu", vaan uuden kansainvälisen taloudellisen järjestyksen säätäminen. Tämä on kehitysmaiden vaatimus joka kuvastuu tämän varsin erikoisluontoisen istunnon laatimasta ja hyväksymästä julistuksesta.

VALINNAN VARAA

Kovaczin perheeseen syntyi kolmoset. Vanhin poika kysyi isältä:

— Isä, jäävätkö ne kaikki meille vai tuotiinko ne valittavaksi?

OOPPERASTA

— Harmillista, ettei sinua ollut uuden oopperani ensi-illassa. Väkijoukko aivan tappeli kassan edessä.

— Ihanko totta?! Entä saivatko he rahansa takaisin?

Schmidt ei availlut uusia näköaloja

Berliini — Säästäväisyyteen ja taloudelliseen pidättyvyyteen kehotti Saksan liittotasavallan vastavalittu liittokansleri **Helmut** Schmidt kansalaisia lähitulevaisuudessa esitellessään perjantaina liittopäivillä hallituksensa ohjelmaa. Hän totesi ettei kysymyksessä ole varsinainen uusi ohjelma, vaan SPD:n ja FDP:n uudelleen muodostettu hallitus jatkaa entisen viitoittamaa politiikkaa.

Puheensa ulkopoliittisessa osassa Schmidt korosti erityisesti Euroopan poliittisen yhtenäisyyden välttämättömyyttä, jolla hän tarkoitti lähinnä EEC-maiden poliittista yhtenäisyyttä. Hän valitti, että monissa asioissa ollaan kuitenkin eri mieltä. Useaan otteeseen hän korosti liittotasavallan turvallisuuden ja Euroopan voimatasapainon perustana olevan USA:n sotilaallisen läsnäolon Euroopassa ja korosti erikoisesti liittolaissuhteen kehittämisen tarvetta USA:han.

Liittotasavallan suhteista sosialistisiin maihin puhuessaan Schmidt korosti hallituksen jatkavan politiikkaa, joka pyrkii ymmärtämyksen lisäämiseen maiden välillä. Hän korosti välttämättömyyttä pitää kiinni solmittujen sopimusten kirjaimesta ja hengestä mutta huomautti liittotasavallan pitävän suhteitaan DDR:ään "erikoislaatuisina" suhteina.

Schmidtin puhe ei tuonut liittotasavallan kansalaisille mitään merkittävää uutta. Eräistä uudistuksista puhuessaan hän puhui samalla verojen korotuksista, eikä esittänyt mitään konkreettista verotuksen siirtämiseksi enemmän suurpääoman kannettavaksi. Hän korosti edelleen armeijan kehittämisen merkitystä, joten uudelta hallitukselta ei ole odotettavissa varustelumenojen vähenemistä. Eräässä lauseessa hän ilmaisi myös selvästi, ettei kommunisteja ja muita vasemmistolaisia demokraattisia voimia oteta vastaisuudessakaan julkisiin virkoihin, joten demokratian laajentamiseenkaan hallitus ei pyri. Sekä poliittisten, taloudellisten että sotilaallisten suhteiden kehittämisestä länteen ja varsinkin USA:han hän puhui sen sijaan korostetusti.

Maa järisi Skopljessa ja Kiinassa

Voimakkaat maanjäristykset koettiin edellisen viikon vaihteen aikana sekä Jugoslaviassa Skopljessa että Lounais-Kiinassa Jynnanin ja Setshuanin maakunnissa. Skopljessa säästyttiin ihmisuhreilta mutta Lounais-Kiinassa järistys aiheutti suuria vahinkoja sekä ihmishenkien menetyksiä.

Hongkong. Voimakas maanjäristys tärisytti Lounais-Kiinaa. Näin ilmoittivat viralliset kiinalaislähteneet viikko itten sunnuntaina.

Järistys aiheutti ihmishenkien ja karjan menetyksiä sekä huomattavia vaurioita rakennuksille, lähteet totesivat. Mitään lukuja tuhoista ei annettu.

Oikeiston tavoite ETYKn jarrutus

Euroopan oikeistovoimien tarkoituksena on jarruttaa tai kokonaan torpedoida Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen pikainen onnistunut päättäminen. Tähän tähtää oikeistovoimien aktiivisuuden kasvu ja uusi järjestäytyminen varsinkin Saksan liittotasavallassa. Jännityksen livenemispolitiikan mukaan tuoma poliittinen vakavuus ja rauhanomaisen rinnakkainelon periaatteen pohjalta kehittyvät valtioiden suhteet nähdään oikeistopiireissä vaarallisena kehityksenä ja tällaisen politiikan ankkuroiminen turvallisuuskokouksen korkeimman tason päätöksillä merkitsisi näiden piirien tulevaisuuden suunnitelmien täydellistä romahtamista.

Sosialistisissa maissa on pantu huolestuneena merkille viimeaikainen oikeistovoimien aktivoituminen varsinkin Saksan liittotasavallassa. Siitä on varoitettu tiukkasanaisesti mm. Puolassa. Unkarilaisten liittokansleri Brandtin eroa koskevissa ensimmäisissä kommenteissa kiinnitettiin päähuomio siihen, että määrätyt oikeistopiirit olivat näin saaneet erään tavoitteensa toteutetuksi.

SED:n 1. sihteeri Erich Honecker sanoi äskettäin pitämässään puheessa, että "juuri sen vuoksi, että jännityksen lieveneminen kulkee eteenpäin, yrittävät imperialistiset vastustajat yhä voimakkaammin jarruttaa ja siellä missä ne näkevät mahdollisuuksia, ryhtyä vastatoimiin"

Oikeistovoimien aktivoituminen Saksan liittotasavallassa ja Länsi-Berliinissä on näkynyt mm. fasismin vastaisen näyttelyn rikkomisena Länsi-Berliinissä, DKP:n toimistoon tehtynä hyökkäyksenä Duisburgissa ja äärioikeistolaisten järjestöjen toiminnan aktivoitumisena.

Tällaisista järjestöistä, joiden nimestä jo heijastuu niiden kylmän sodan jatkamisen päämäärät ja DDR:n vastainen luonne, ovat eniten antaneet kuulla itsestään "Keskisaksalaisten liitto" ja "Vapaan Saksan liitto". Liittotasavallan revanssipiirit nimittävät DDR:ää yhä edelleen Keski-Saksaksi, koska ne pitävät vielä entisen Saksan valtakunnan itäalueita, nykyisin Puolan ja Neuvostoliiton osia, yhteiseen Saksaan kuuluvina. Ja tämä liitto on nyt vaatinut äänekkäästi liittopäiviä ja hallitusta toimimaan niin, että ihmisoikeuksia kunnioitettaisiin DDR:ssä. Näillä ihmisoikeuksilla liitto tarkoittaa oikeuksia toimia sosialistista valtiota ja sen lakeja vastaan. Vapaan Saksan liitto piti hiljattain kokoustaan Länsi-Berliinissä ja sen eräs keulahenkilöistä, televisiokommentaattori Lowenthal, totesi liiton kokoavan niitä ihmisiä, jotka eivät halua alistua ajan henkeen.

"Ajan henki" on nyt jännityksen lieventyminen, jota ei sovi lainkaan kaikkien mieliin. Siksi vanhojen revanssijärjestöjen toimintaa on elvytetty, siksi käydään laajaa ajojahtia kaikin mahdollisin propagandavälinein suuren rahan tukemana niitä ihmisiä vastaan, jotka ovat toimineet jännityksen lieventämisen puolesta.

Tällaisen oikeistoajojahdin tuloksena on nähtävä myös suurelta osalta liittokansleri Brandtin kukistuminen. Hänen harjoittamansa asiallisempi politiikka sosialistisia maita kohtaan ei tyydyttänyt niitä henkilöitä, jotka halusivat kylmän sodan jatkuvan. Näille henkilöille — ja niihin kuuluu Saksan liittotasavallassa äärioikeiston johtajien lisäksi suuri joukko kristillisdemokraattisen opposition jäseniä — ei kaikista sopimuksista huolimatta DDR:ää ole olemassakaan, eikä myöskään DDR:n ja BRD:n välistä valtionrajaa, eikä Oder—Neisse-rajaa jne.

Näiden oppositiopolitiikkojen asenne on vaarallinen juuri sen vuoksi, että ne voivat milloin tahansa valtaan päästyään heittää solmitut sopimukset romukoppaan. Näiden piirien tarkoituksena on myös, elleivät ne pysty estämään koko turvallisuuskokouksen onnistumista, estää ainakin asiakirjojen allekirjoitus korkeimmalla tasolla, jolloin niiden rikkominen olisi paljon helpompaa.

Miten suuri vaikutus Euroopan turvallisuuskonferenssin vastustajilla on ollut nähdään lähiaikoina Genevessä. Näyttää siltä, että länsivallat vetoavat nyt omiin sisäisiin vaikeuksiinsa ja epävarmaan tulevaisuuteen, eivätkä ole valmiita rakentavaan keskusteluun. Tällaiseen arvioon antaa aihetta mm. Saksan liittotasavallan uutistoimiston DAP:n Genevestä lähettämä raportti, jonka mukaan ETYK:n päätöstä ei ole vielä näkyvissä, sen toista vaihetta ei voida päättää aikataulun mukaisesti, eikä päätösvaihe tapahtuisi — mikäli sitä lainkaan pidetään — Helsingissä ainakaan ennen syksyä.

Sosialististen maiden kanta tuli selvästi näkyviin Varsovan huippukokouksessa, jossa asetuttiin toisen vaiheen nopeaan päätämisen ja kolmannen vaiheen koollekutsumisen sekä asiakirjojen korkeimmalla tasolla tapahtuvan allekirjoituksen puolesta. Sosialistiset maat ovat tehneet myös lukuisia rakentavia ehdotuksia, joiden pohjalta ratkaisuun pääsy on mahdollista. Ne ovat ilmoittaneet olevansa edelleenkin valmiita rakentaviin neuvotteluihin. Mutta ne eivät tietysti voi sallia turvallisuuttaan ja sosialistista rakennustyötä vaarantavaa toimintaa. Toisin sanoen ne eivät halua antaa toisten puuttua niiden sisäisiin asioihin, niin kuin nekään eivät halua puuttua kapitalististen maiden sisäisiin asioihin.

Berliini — Pekka Lehtonen.

Suomen suurimmat yritykset

Kymin osakeyhtiö liittyi viime vuonna suuryritysten miljardikerhoon ja harppasi 1,017,9 miljoonan markan liikevaihdollaan yhdeksänneltä sijalta Suomen kuudenneksi suurimmaksi yritykseksi. Suuryritysten sarjataulukko säilytti muuten entisen kärkensä. Neste vetää joukkoa jossa kakkosena ja kolmosena ovat Alko ja Enso-Gutzeit.

Suomen kymmenen suurinta:	1973	1972
1. Neste	1,900 mmk	1,375,9 mmk
2. Alko	1,850,5 "	1,372,2 "
3. Enso-Gutzeit	1,512 "	1,151 "
4. Rauma-Repola	1,128,8 "	962 "
5. Nokia	1,092 "	862,6 "
6. Kymin Oy	1,017,9 "	610,8 "
7. Wärtsilä	800,2 "	781,8 "
8. Outokumpu	774 "	514 "
9. A. Ahlström	768 "	729 "
10. Yhtyneet paperitehtaat	715,5 "	568,7 "

Sweetie Pie

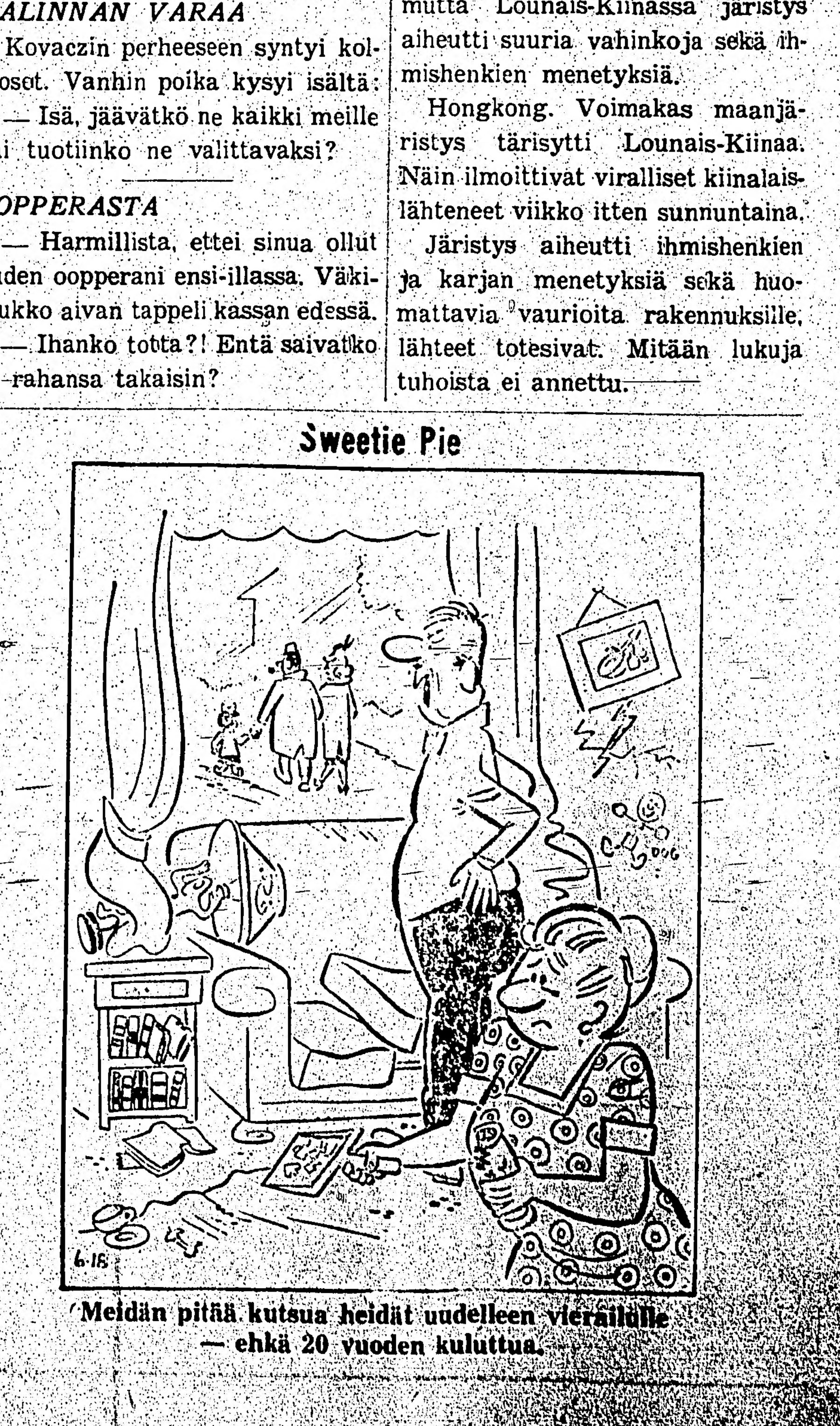

Meidän pitää kutsua heidät uudelleen vierailulle — ehkä 20 vuoden kuluttua.

Seurakerholaiset lähtevät konserttimatkalle Torontoon

Sudburyn Seurakerhon New Horizons kulttuurivoimat lähtevät konserttimatkalle Torontoon sunnuntaina, toukokuun 26 pnä. Lähtö tapahtuu Finnish-haalin edustalta klo 6 aamulla ja linja-automme ottaa matkustajia Dominion kaupan pysäköimistontilta neljän tien kulmauksesta Lockerbyn alueella. Kaikkien matkaan lähtevien tulee olla Finnish-haalilla viimeistään klo 5.45 aamulla tai Dominion kaupan pysäköimispaikalla klo 6 aamulla.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Sudburyn seudun kansalaisten sairashuoltotyön hyväksi on saatu jälleen arvokkaita lahjoituksia. Aino Lahti, Sudburysta, on lahjoittanut $2.00 ja Impi Blom, Sudburysta, on lahjoittanut $5.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea kiittää lämpimästi lahjoituksista.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

LAMMI TETTY, KALUSTAMATON, puhdas ja hiljainen 2 huoneen huoneusto keskustassa. $55.00 kk. Lisätietoja: Miss Clouthier, 675-3941. Näyttäjänä: Mrs. Poutanen, 36 Alder St. S., Apt. 4.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young, O.D.
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUSTARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUSTARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
Puh. 522-1531
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Sudburyn Seurakerhon huvimatka Ottawaan kesäkuun 18 pnä

Sudburyn seurakerholaiset järjestävät huvimatkan Ottawaan kahdella Greyhoundin linja-autolla kesäkuun 18 ja 19 päivänä. Matkalle lähtö tapahtuu Finnish-haalin edustalta kesäkuun 18 pnä klo 7 aamulla ja paluumatkalle lähdetään Ottawasta kesäkuun 19 pnä klo 3 ip.

Tähän huvimatkaan on jo liittynyt 58 henkilöä, mutta vielä on paikkoja saatavana. Sudburyn Seurakerhon jäsenille linja-autokyyti on vapaa, ainoastaan hotellimaksu on maksettava, joka on $5.35 veroineen, sijoitettuna neljä henkilöä huoneeseen. Ei-jäsenille tämä huvimatka maksaa seuraavasti edestakainen linja-autokyyti $15.00 ja hotellimaksu $5.35 veroineen — yhteensä $20.35. Majoituspaikat on varattu The Berkeley-Savoy Hotelliin, joka sijaitsee aivan kaupungin keskustassa.

Tehkää paikkatilauksenne: E. Suksi, puhelin 522-0011.

Sudbury, Ont. Matteus-seurakunta

Haudattu: Sulo Lindroos.
La 25.5 Rippikoulu klo 10.
Su 26.5 Suomenkielinen jumalanpalvelus klo 10 ja englannink. klo 11:15. Wanupin uusitussa kappelissa päivälliset klo 12 ja hartaushetki klo 1. Kaikki tervetulleita.
Ma 27.5 Naisten fyysisen terapian ryhmä ja nuorten kerho klo 7.
To 30.5 Rippikoulu klo 6
Su 2.6 Helluntai. Rippikoululaisten konfirmaatio.

MJS

Matteus-seurakunnan ompeluseura yhdessä Onaping Fallsin ompeluseuran kanssa järjesti onnistuneet kevätmyyjäiset toukok. 2 pnän iltana. Lämmin kiitos järjestäjille ja juhlimaan tulleille. Seuraavilla henkilöillä oli ilo voittaa palkintoja: Ovipalkinnot: Ilmi Rollins, Terttu Rinta, Riitta Alanen ja Saima Jokinen. Arpajaispalkinnot: Eila Melantie, Hanna Kerminen, Reino Larton, Unto Hautanen D. Aelick, Hannele Valtonen ja Lynn Jokinen.

M-LS

Lehden tässä numerossa julkaistaan Matteus-seurakunnan kaksi tärkeää ilmoitusta: 1) Hannajärven raamattuleiri Sudburyssa on valmis avaamaan ovensa kesäkauden toiminnalle. Monipuoliset avajaisjuhlat pidetään 31.5—2.6.

2) Wanupin kappelin suuret päivälliset on toukokuun 26 pnä. Ruokailu alkaa kello 12 p.v. Viittaamme ilmoituksiin.

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Cecuttin leipää 4 — 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

MUISTUTUS:
Olkaa varmoja että tarkastatte
DISCOUNT FURNITURE
huonekaluliikkeen hintoja ennen kun ostatte talouskalustoja.
45 Elm St. W., rautatien vier.

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Polkeilaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9505
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

SAIRASLISTALLA

Mrs. Impi Salminen, Beaver Lakelta on hoidettavana Sudbury Memorial sairaalassa, huoneessa No 528. Hän voi vastaanottaa vieraita.

KUOLLUT

Mrs. Sirpa Annikki Doull (os. Hänninen), Paris kadulta Sudburyssa, kuoli Sudbury Memorial sairaalassa tiistaina, toukokuun 21 pnä, 1974. Hän oli 24 vuoden ikäinen.

Suomessa syntynyt Sirpa Annikki Doull avioitui Norman Doullin kanssa 1970 ja asui Sudburyn alueella 17 vuotta. Hän kuoli Long Lake tiellä tiistaiaamuna tapahtuneessa liikenneonnettomuudessa. Suremaan jäi lähinnä miehensä Norman Doull ja lapsensa Roderick ja Cora, kaikki kotona, vanhempansa mr. ja mrs. Väinö Hänninen, R.R. 2 Sudbury, siskonsa mrs. Guy (Seija) Binmore ja miss Sinikka Hänninen, molemmat Sudburyssa, veljensä Peter Ottawassa, ja siskonsa Stella kotona sekä isoäitinsä Ida Pahjalainen, Suomessa.

Haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan, Sudburyssa torstaina, toukokuun 23 pnä kello 1:30 ip. Siunauksen suorittaa pastori Mark Suokonautio.

Ida Kannakko (os. Hillberg), Sudburyn vanhainkodista (Pioneer Manor), 90, kuoli lauantaina, toukokuun 18 pnä.

Suomessa syntynyt Ida Kannakko sairasteli pitemmän aikaa. Hänen miehensä Matti Kannakko kuoli aiemmin.

Suremaan jäi lähinnä veljensä Jalmari Hillberg, Sault Ste. Mariessa ja siskonsa Hilma Palonen Torontossa.

Haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan tiistaina, toukokuun 21 p. Siunauksen suoritti pastori Mark Suokonautio.

Suomen kansallinen rauhankokous Dipolissa:

MIKÄÄN VOIMA EI ENÄÄ PYSTY VANGITSEMAAN RAUHANKYYHKYÄ

HELSINKI — (KU) — Mikään voimaryhmittymä ei voi enää tänään vangita Picasson valkokyyhkyä ja teljetä sitä omien näkemystensä aitaukseen. Se on 25 vuoden aikana kasvanut suuremmaksi voimaksi, että sen siivet kantavat. Mitkään strategiset pommittajat eivät kykene sen lentoa estämään. Näin päätti puheensa toukokuun 10 pnä alkaneessa Kansallisen rauhankongressin avajaisissa Suomen rauhanpuolustajat järjestön puheenjohtaja, kirjailija Paavo Rintala luonnehtiessaan maailman rauhanliikkeen kehitystä kuluneena neljännesvuosisatana.

Rauha on tarpeellinen ihmiskunnan suurten ongelmien ratkaisemiselle. Siksi hyvää tahtovat ihmiset toimivat rauhan puolesta suuristakin maailmankatsomusten eroista riippumatta, totesi tervehdyksessään Neuvostoliiton rauhankomitean pääsihteeri Mihail Kotov.

Kansallinen rauhankongressi järjestetään Suomen rauhanpuolustajien ja maailman rauhanliikkeen 25-vuotispäivän merkeissä, sillä tänä vuonna tulee kuluneeksi neljännesvuosisata siitä, kun Pariisissa pidettiin kansainvälinen kokous, joka oli lähtölaukaus maailmanlaajuiselle rauhanliikkeelle. Tällä hetkellä Maailman ranhanneuvostolla on jäsenjärjestöjä yli 120 maassa.

Mutta jos rauhanliikkeen laajentuminen on ennen näkemätöntä, niin on myös ollut tehokasta ja nopeaa joukkotuhoaseiden kasvu, sanoi puheenjohtaja Rintala. Vuonna 1968 ydinräjähteitä oli vajaat neljä tuhatta kappaletta, mutta vuonna 1975 niitä arvioidaan olevan jo noin 15.000. Näitä numeroita ajatellen ei suinkaan ole liian aikaista, että maailman rauhanliike on kasvanut ennen näkemättömäksi. "Sillä vain se kykenee tarjoamaan realisen vaihtoehdon voimakkaalle joukkotuhoaseiden kasvulle", sanoi Rintala puheessaan.

Kansallisen rauhankongressin suojelijana on tasavallan presidentti Urho Kekkonen. Ulkoministeri Ahti Karjalainen oli lähettänyt kongressille tervehdyssähkeen. Valtioneuvostolta tervehdyksen toi opetusministeri Ulf Sundqvistin puolesta hänen sihteerinsä Simo Ojanen ministeri Sundqvistin äkillisen sairauden vuoksi. Kongressille olivat lähettäneet sähkeitä myös eräät työpaikat sekä Israelin rauhankomitea.

Maailman Rauhanneuvoston tervehdyksen esitti sihteeri Michel Langignon. Hän totesi Pariisissa 25 vuotta sitten lähteneen kehoituksen maailman kansoille, että ne ottaisivat rauhan puolustamisen omiin käsiinsä. Rauhanliike ja kansat ovat estäneet atomisodan, poistaneet kylmän sodan ja nyt eletään rauhanomaisen rinnakkainolon aikaa, sanoi puhuja. Hän uskoi, että kävipä Ranskan vaaleissa miten tahansa kampanja kuitenkin vie eteenpäin demokraattista liikettä, joka lopulta voittaa. Ja tuo voitto on hyväksi itsenäiselle rauhaa rakastavalle Euroopalle, joka irtaantuu pääoman kahleista.

TERVEHDYS NL:n RAUHANPUOLUSTAJILTA

Neuvostoliiton rauhankomitean pääsihteeri Mihail Kotov totesi puheessaan, että kongressi pidetään tilanteessa, jolloin maailmassa on käynnissä siirtyminen varustelusta jännityksen lieventymiseen. Tämä historiallinen muutos koskee jokaista ihmistä mielipiteistä riippumatta. Tuskinpa yksikään tervees ti ajatteleva ihminen on eri mieltä siitä, että linja joka johtaa kaikkien kansojen vapauttamiseen ydinsodan uhkasta, puolustaa kaikkissa maissa, kaikkien luokkien ja kerrosten ihmisten, ihmiskunnan valtaenemmistön etuja. Rauha on tärkein edellytys niiden valtavien ongelmien ratkaisemiseksi, jotka tänään ovat ihmiskunnan edessä. Siksi hyvää tahtovat ihmiset tänään toimivat rauhan puolesta riippumatta maailmankatsomustensa eroista, sanoi pääsihteeri Kotov.

Neuvostoliiton rauhanpuolustajien toiminnasta puhuessaan Kotov totesi, että se on ollut aktiivinen rauhan, kansallisen riippumattomuuden ja sosiaalisen edistyksen puolesta käytettävässä taistelussa. Tässä taistelussa me tulemme aina olemaan yhtenäisissä riveissä kaikkien ystävien kanssa maailmassa, sanoi Kotov. Hän totesi myös, että vihamieliset voimat eivät ole laskeneet aseita ja ne jatkavat kansainvälisen tilanteen kiristämistä. Rauhan viholliset pyrkivät kylmän sodan uudelleen aloittamiseen ja kiihdyttävät tälläkin hetkellä neuvostovastaisuuden ja antikommunismin kampanjaa, sanoi Kotov, mutta totesi näiden yritysten olevan tuomitut epäonnistumaan.

Kommunistit nimittivät yli 50 vaaliehdokasta

Jatkoa sivulta 1.

vat vähän kerralla, ja osa heistä olikin vanhentunut, mutta ratkaisevana seikkana oli nuorison, opiskelijain ja nuorten työläisten osanottajamäärän suuri lisääntyminen. Yli toinen puoli kaikista edustajista oli tähän "nuorecn kaartiin" kuuluvia michiä ja naisia.

Suositellen Canadan itsenäisyyden puolustamista ja lujittamista amerikkalaisten omistamia monikansallisia suuryhtiöitä vastaan, mr. Kashtan korosti erikoisesti tulevan vaalityön tärkeyttä ja sanoi, että puolue tulee vaatimaan Canadan eroamista sellaisista sotilaallisista liittoutumista, kuin on Yhdysvaltain johdolla perustetut NATO ja NORAD.

Hirveä verilöyly Israelissa

(Jatkoa sivulta 1)

lauenneet." Hän viittasi tällä lausunnollaan siihen tosiasiaan, että sissit olivat "vyöttäneet" itsensä räjähdysaineilla.

Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp tuomitsi Ottawassa antamassaan lausunnossa palestiinalaississien menettelyn "niin inhoittavaksi että se on miltei uskomatonta".

Eräs arabien puhemies sanoi New Yorkissa tämän tapahtuman heijastavan "Palestiinan kansan epätoivoisuutta Israelin sortotoimenpiteistä ja sitä kun sitä kieltetään maahnmuuttoon vapauteen ja itsemääräämisoikeuteen."

Oikeistolle niukka vaalivoitto Ranskassa

(Jatkoa sivulta 1)

"Te ette tule pettymään", hän jatkoi kansallisesti televisioidussa puheessaan selittäen, että valitsijat ovat "valinneet uuden ajanjakson".

Tavattuaan Elysee palatsissa väliaikaisen presidentin, Alain Poherin, mr. Giscard lupasi toimittaa erovapautusanomuksensa nimittämisensä ja uuden hallituksen muodostamiseksi.

STEFANUS-LÄHETYS TUKEE AVOIMESTI CHILEN JUNTTAA

Helsinki — (KU) — Surullisenkuuluisa Stefanus-lähetys asettuu täysin avoimesti propagandallaan tukemaan Chilen verista sotilasjunttaa, joka juuri näinä päivinä on kuvaamattomalla tavalla ryhtynyt jakelemalla kuolemantuomioita poliittisille vastustajilleen.

Stefanus-Viesti 26 1974 kertoo mm. liikkeen perustajan Richard Wurmbrandin toimista sotilaskaappauksen ja presidentti Allendeh murhan tapahduttua: "Sinä päivänä, jolloin maailma sai kuulla Chilen kommunistisen hallituksen kukistumisesta, Wurmbrand lähetti onnittelusähkeen uudelle hallitukselle..."

Lämpimien onnittelujen lisäksi oli sähkeessä kehoitettu junttaa "kohtelemaan ja opettamaan kommunisteja rakkaudella". Tyypilliseen tapaansa Stefanus-lähetys siis leimaa koko Chilen kansanrintaman kommunisteiksi, samoin kuin se tekee säännöllisesti kaikille vähänkin vasemmalle vivahtaville liikkeille ja ihmisille.

Chilen nykytilannetta pohditaan myös Stefanus-Viestissä 23 1974: "Emme karkeloineet silloin (Allenden aikana — toimitus), emmekä itke nykyistä Chilen tilannetta. Me otamme huomioon sen, että nyt Chilessä on uskonvapaus."

Murhattua presidentti Allendea selvästi tarkoittaen lehtisessä kirjoitetaan: "On huomionarvoinen myös se seikka, miten yleinen mielipide suuraa jokaista tämän maailman pillipiiparia." Ja jatko on yhtä "nerokasta": "Emää ei oteta huomioon, että satoja ihmisiä kuolee päivittäin Vietnamissa, sillä kommunistit pyrkivät valloittamaan maan."

WURMBRANDILTA PARHAAT "HUULET"

Itse Stefanus-liikkeen perustajalta Wurmbrandilta saa lukea "parhaat huulet", joita Stefanus-Viesti on kuluvan vuoden aikana julkaissut.

Seuraavassa muutamia Wurmbrandin "ajatuksia" Stefanus-Viestin numerosta 21 1974:

"Kommunistit eivät voi päästä voitolle. Mikään kidutus ei voi estää Beethovenia säveltämästä, Rafaelia maalaamasta, Shaljapinia laulamasta."

"Kommunismi edustaa perkeleen valtiojärjestelmää."

"Kristityt ovat suuria taiteilijoita, jotka laulavat enkelimäisiä säveliä syntisen maan päällä" jne.

Monien ajatusten kommentointi lienee täysin tarpeetonta.

PÄÄHYÖKKÄYS NL:oa VASTAAN

Kuluvan vuoden aikana julkaistuista useista Stefanus-Viestin numeroista näkyy, että järjestön päähyökkäys suuntautuu edelleen sosialistisia maita ja erityisesti Neuvostoliittoa vastaan.

Lehtisen propaganda on pyritty saamaan mahdollisimman "tunteisiin vetoavaksi: kerrotaan yksityiskohtaisia kuvauksia kommunistien pöyristyttävistä hirmutöistä. Kertomuksia vakuutetaan toisiksi yleensä väitteillä, että juuri "rautaesiripun takaa" paennut on niin kentonut tai että joku on onnistunut salakuljettamaan sieltä kirjeen.

Stefanus-Viestin väliotsikot kuvaavat propagandan alkeellista tasoa: "Kommunistit tappoivat kristityn sotilaan", "Uskon sankareita", "Kristittyjä haudattu elävältä", "Terroria kristittyjä lapsia vastaan", "Kiinalaisessa vankilassa tarvitaan lupa yskimiseen", jne.

KANSAINVALISTA ANTIKOMMUNISMIA

Stefanus-lähetys on Suomessa toimiva osa kansainvälisestä antikommunistisesta järjestöstä. Tämä selviää mm. jokaisen Stefanus-Viestin kannesta:

"Stefanus-Lähetys on yhteistyössä 'Jesus to the Communist World Inc.' -lähetyksen kanssa, perustaja Richard Wurmbrand. Edustettuna seuraavissa maissa: . . ." Seuraava luettelo käsittää Suomen lisäksi yli 50 maata.

Suomessa järjestö on onnistunut herättämään suurinta huomiota tapaninpäivänä järjestämällään avoimesti Neuvostoliittoa vastaan suuntautuneella mielenosoituksella Helsingissä. Kovasti ennakkomainosta saaneen kulkueen osanottajamäärä kuitenkin jäi runsaaseen sataan henkeen.

Ulkoministeri Ahti Karjalainen oli esittänyt turhaan Stefanus-lähetyksen edustajille mielenosoituskulkueen peruuttamista.

— Jukka Parkkari

NATO on huolestunut Portugalin tilanteesta

NATO:n johtajat ovat syvästi huolestuneita Portugalin tapahtumien kehityksen, muun muassa vasemmistovoimien hallitustyöhön osallistumisen johdosta. Heitä huolestuttavat erityisesti Portugalin afrikkalaisten siirtomaiden kohtalo. He pitävät näitä siirtomaita strategisina sillanpääasemina aseminensa vahvistamiseksi Afrikan mantereella.

Huolen aiheena ovat myös seuraukset, joita Pyreneiden niemimaan tapahtumilla voi olla valkoisen vähemmistön komennoille Afrikan eteläosassa. Portugalia, kirjoitti tortaina sanomalehti Guardian, on aina pidetty NATO:n arvokkaimpana ja luotettavimpana liittolaisena. Erityisen suuri merkitys maalla on NATO:n merivoimille, joilla on tukikohtia itse Portugalissa ja jotka voivat käyttää tukikohtanaan myös Azorien saaria.

Portugalissa tapahtuneet suuret muutokset ajavat Nato-piirejä entistä tiiviimpään yhteistyöhön Etelä-Afrikan tasavallan rasistisen komennon kanssa. Tämän liittoutuman sotilaalliset strategit, kuten Guardianin artikkelista näkyy, pyrkivät käyttämään Etelä-Afrikan tasavaltaan hyväkseen salaisten suunnitelmien toteuttamiseksi. Näistä suunnitelmista hahmottuu NATO:n operatiivisen vyöhykkeen Intian valtameren alueelle laajentumista ja NATO:n tukikohtien perustamista Afrikan mantereen eteläosiin. Näiden suunnitelmien yksi osa on sotilastukikohdan rakentaminen Diego Garcian saarelle.

Washingtonista saapuneista ilmoituksista päätellen, nimenomaan edellä mainittuja kysymyksiä tarkasteltiin siellä päättyneissä neuvotteluissa, joita Etelä-Afrikan tasavallan puolustusvoimien ylipäällikkö kävi "yksityisvierailunsa" aikana puheenjohtajan kanssa. Eräs yhdysvaltain hallituksen virkailija sanoi näistä neuvotteluista: "Ei ole mikään salaisuus, että määrätyt washingtonilaispiirit pää syssa sitä mieltä, että Etelä-Afrikan tasavalta on strategista merkitystä koko Intian valtameren alueella. Tämä merkitys lisääntyi huomattavasti Lähi-idän sodan jälkeen."

Kerrokseittaisen näköiset asusteet tulevat olemaan yleisiä koulujen päättymisen jälkeen p.hoilla tänä kesänä. Harmaaruutuisten housujen kanssa sopii käyttää punaruutuista paitaa ja harmaata villaliivia.

KUOLLUT

Sirpa (Hänninen) Doull

Kuoli 23 vuotiaana, Sudbury Memorial sairaalassa tiistaiaamuna, toukokuun 21 pnä 1974. Lähinnä kaipaamaan jäi, puolisonsa Norman Doull, 1717 Paris St. Sudbury; kaksi lasta, Roderick ja Cora, molemmat kotona; vanhempansa mr. ja mrs. Väinö Hänninen, R. R. 2, Sudbury; kolme siskoa, mrs. Guy (Seija) Binmore ja Neiti Sinikka Hänninen, molemmat Sudburyssa sekä Stella kotona; veljensä Peter Ottawassa, isoäitinsä mrs. Ida Pohjalainen, Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 252 Regent St. S. Hautaan siunaus toimitetaan torstaina, toukokuun 23 pnä, kello 1.30 ip. Park Lawn hautausmaalla. Ystävät voivat käydä keskiviikkona jälkeen 7.30 ip.

KAUNIIT KUKKASET
Frank Tommilan
MUISTOLLE
Hilda Kivistö

KESÄN KAUNEIMMAT KUKKASET
UUNO NIEMISEN
Val d'Or, Que.
MUISTOLLE
Katri ja P. Mäkinen
Toronto, Ont.
Helmi Välkki,
Toronto, Ont.
Katri ja U. Korpi
Saara ja Matti Niemi
Julia Sutinen
Ida Laalo
Uno Venna
Jack Liinamaa
SUDBURY ONTARIO

MATTEUS-SEURAKUNNAN WANUPIN KAPPELI

Kevätpäivälliset

26.5., kello 12,

jonka jälkeen hartaushetki uusitussa kappelissa.

Erinomainen ruoka ja hyvä ohjelma!

Tervetuloa Wanupiin!

VUOKRATTAVANA
SIISTI 3 HUONEEN HUONEUSTO, "Vapauden" talossa. 102 Elm Street West, Sudbury, Ont. Puhelin 674-4264.